

Szegedi Baptista Középiskola

Pedagógiai program

2018.

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Tartalomjegyzék:

PREAMBULUM.....	3
Küldetésnyilatkozat	4
Bevezetés.....	5
Az intézmény pedagógiai programjának alapját képező dokumentumok:	5
Nevelési program	8
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	12
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	16
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában	19
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	21
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	32
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai.....	32
9. A tanulmányok alatti vizsga szabályai.....	33
10. A felvétel és a tanuló átvételének szabályai, különleges helyzet szabályozása	36
11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	36
Helyi tanterv	38
1. Helyi tantervek tantárgyai és óraszámai	38
2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	53
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	53
4. Mindennapos testnevelés	54
5. A választható tantárgyak, és választható érettségi vizsgatárgyak, a pedagógusválasztás szabályai.....	54
6. A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból	56
7. Az emelt szintű érettségi vizsga témakörei és követelményei.....	65
8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	65
9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	73
10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	73
11. Az iskola egészségnevelési és környezetnevelési elvei	74
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	76
13. Az iskolai jutalmazás formái	76
14. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	77
15. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.....	77
16. Pedagógiai program nyilvánossága.....	79
A pedagógiai program legitimációja	80
1. sz. melléklet A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elvei	81

PREAMBULUM

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig türelem, a türelem mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztyén értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, többgenerációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által tanulóink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a tanulók e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: „Több, mint iskola.” Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, valamint a roma tanulók felzárkóztatásáért, továbbá segíti a diákok tehetség-kibontakoztatását. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint egy iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott tanulók fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztény elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a tanulók képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a tanulókat Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A tanulók számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A tanulók ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a tanulók intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk a működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében annak számon kérhetőség terén az iskolavezetés működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

Bevezetés

A Nemzeti Köznevelési Törvény kimondja, hogy az iskolában a nevelő-oktató munkát pedagógiai program szerint kell folytatni, s meghatározza a program lényeges elemeit, tartalmát is.

Intézményünk pedagógiai programja a törvények előírásainak megfelelően, a Nemzeti alaptantervre és a kerettantervekre építve, a helyi igények (fenntartó, szülő, mikrokörnyezet) és a tanulók szükségleteinek, érdeklődésének figyelembevételével, valamint a lehetőségek számbavételével készült.

A gyermekek és a fiatal felnőttek iránt érzett felelősség, a szülők támogató segítsége és a tantesület eddigi együttes munkája lehet garanciája a pedagógiai program megvalósításának.

Az intézmény pedagógiai programjának alapját képező dokumentumok:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.),
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet,
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet,
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet,
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet,
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet,
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet
- A tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről

A szegedi Móra Ferenc Felnőttoktatási Szakközépiskolát 2007-ben alapította az Élethosszig Tanulás Közhasznú Magánalapítvány, fenntartója 2012. szeptember 1-től a Baptista szeretet-szolgálat Egyházi Jogi Személy.

Az alapítás célja egy olyan iskola létrehozása, amely korszerű tudást, sikeres érettségire felkészítést és a munkaerőpiac napi igényeinek megfelelő ismereteket nyújt a fiatal felnőtteknek. Iskolánk pedagógiai programjának alapgondolata: a **tanulókért vagyunk**, mindenekfelett az ő érdekeiket tartjuk szem előtt.

Intézményünk alapeszméje az *életkhosszig tartó tanulás* jelentősége.

- A cél már nem a hagyományos értelemben vett képzettség, hanem a tanulási képesség kialakítása és továbbfejlesztése azért, hogy az egyén egész élete során képes legyen megfelelni a környezet változásainak, a munkaerőpiac követelményeinek.
- Az érettségi szerepe felértékelődött: egyrészt a munkába álláshoz, a legtöbb szakma végzéséhez szükség van érettségi bizonyítványra, másrészt a felsőoktatásba való belépés feltétele is.
- A tanulás az esélyegyenlőség, átláthatóság, átjárhatóság, együttműködés, rugalmasság, eredményesség elvei alapján szervezett oktatási rendszer segítségével valósul meg.
- A tanulási folyamat összetett: magában foglalja a tudásszerzést, a képességek és készségek fejlesztését, a motivációt, a demokratikus és humanista értékek, személyiségvonások kialakítását, fejlesztését, lehetőséget a szociális kapcsolatok kiépítésére, a hatékony kommunikációra és az együttműködésre.
- A tanár szerepe megváltozik: a hagyományos, egyoldalúan ismeretközlő, előadó szerepet egyre inkább felváltja az egyfelől segítő-támogató, a tanulókkal együtt dolgozó, másfelől az órai munkát koordinátorként irányító pedagógus attitűd.

Intézményünk 2007-ben kezdte meg működését, mégis hagyományokkal rendelkezik a nappali és a felnőttoktatásban, hiszen a tantestület magas felkészültségű tagjai évek óta eredményes munkát végeznek mind a nappali oktatás, mind a felnőttoktatás területén.

Minőségi munkavégzésre törekedve kívánjuk biztosítani minden tanuló számára az általános műveltség elsajátítását, a korszerű tudást, az érettségi és szakmai vizsgákra való eredményes felkészítést.

A Szegedi Baptista Középiskolában a 2018/2019-es tanévtől nappali rendszerű gimnáziumi és szakgimnáziumi, valamint esti munkarend szerinti gimnáziumi osztályokban folyik az oktatás.

Iskolánk küldetése, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által tanulóink önálló, felelősségteljes cselekvésre, ösztönökre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Azoknak ajánljuk iskolánkat, akik szeretnék

- túlterhelés és stressz nélkül felkészülni az érettségire;
- korszerű tudást kapni, korszerű módszerekkel;
- nem csupán osztálytársakkal, hanem barátokkal együtt tanulni;
- lehetőséget kapni képességeik minél teljesebb kibontakoztatására;
- örülni a felfedezésnek.

A gimnáziumi képzés 9. évfolyamára azokat a tanulókat várjuk, akik még nem tudták eldönteni, szakmát válasszanak vagy továbbtanuljanak-e a felsőoktatásban; vagy olyan szakmát szeretnének a későbbiekben tanulni, melynek előfeltétele az érettségi.

A szakgimnáziumi képzés 9. évfolyamára, a Rendészet és közszolgálat ágazatra azokat a tanulókat várjuk, akik a későbbiek során központi, területi és helyi önkormányzati szerveknél szeretnék dolgozni;

- szívesen foglalkoznának közigazgatási eljárás keretén belül ügyfelekkel;
- részt vennének közigazgatással kapcsolatos döntések előkészítésében.

Esti képzésformánkat a munkaviszonyban álló és a munkanélküli vagy tanulmányi idő alatt váltó, a tanulóviszonyban álló fiatalok és fiatal felnőttek érettségihez juttatása egységes alrendszer igényel. A program egyes részei a tanulók igényeihez alkalmazkodnak, s egyben feladata minden más iskolatípusban megszerezhető érettségivel egyenértékű érettségi biztosítása.

Az esti munkarend előnyös a tanulók számára, hiszen nem maradnak el a munkából több napra. A tananyag feldolgozását a négy beszámoló idejének megfelelően oszthatják be, az ideiglenes kiesés a tanulásból nem jelenti rögtön az iskolából való kimaradást. Ez az iskolatípus nincs korhatárhoz kötve, így sokan a több éves lemaradásukat hozhatják be.

Tekintettel a felnőttoktatás sajátos feltételeire, s arra a tényre, hogy a program résztvevői részben idősebbek, s munka mellett, korlátozott időkeretben tanulnak, a kimeneti szabályozás elvei érvényesülnek, tehát elsősorban a kitűzött célok /képességek, képességek, tulajdonságok/ elsődlegességét, s a célok elérését szolgáló eszközök rugalmas alkalmazását tekintjük fontosnak.

Az utóbbi évtizedben a tanulók átlagéletkora csökkent. Ez azt mutatja, hogy ma már nemcsak a munka mellett, saját vagy munkáltatói ösztönzésre továbbtanuló felnőttek iskolájára van szükség, hanem az egyre nagyobb arányban megjelenő, fiatal, későn érő, pályatévesztett vagy munkanélküli, a nappali iskolákból kisodródott, veszélyeztetett helyzetű, beilleszkedési zavarokkal küszködő, a közoktatási rendszerünk hiányosságai vagy családi-anyagi gondok miatt kimaradt, traumát elszenvedett embereknek a felzárkózásra lehetőséget adó iskolára is. Azaz ténylegesen a „második esély” intézménye lehetünk.

Nevelési program

*„Nem elég jóra vágyni:
A jót akarni kell!
És nem elég akarni:
De tenni, tenni kell.”*
(Váci Mihály)

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az emberi magatartás általános értékei

Az általános műveltség megszerzése, az érettségire és továbbtanulásra való felkészítés csak egyik pillére oktató-nevelő munkának, hiszen a társadalom nem csupán képzett, de a közéletben tájékozódni képes, a személyes érdekeit képviselni tudó állampolgárok kibocsátását várja minden iskolától.

A tanítási órákon és a tanítási órán kívüli tevékenységeinkben mind nagyobb szerepet szánunk a nevelőmunkának, az érzelmek és attitűdök fejlesztésének is. Elengedhetetlen célunk az általános emberi értékeket, alapvető emberi normákat megismertetni és elfogadtatni, kötelességünk ezek egységes és következetes képviselete, megőrzése.

Célunk az emberközpontú, humanista, az ember tiszteletén, megértésén és szükség szerinti segítségén alapuló és ezen keresztül partnerközpontú iskola működtetése. Olyan nevelő-oktató intézménnyé kell válnunk, amely figyel az itt tanulók testi, szellemi és lelki szükségleteire, preferálja az aktivitást, kezdeményezőkézséget, döntési képességet, az innovativitást, ezekhez kedvező környezetet hoz létre, amelyben a tanulók kibontakoztathatják egyéniségüket, megtanulhatják az egymás mellett élés szabályait, a másság elfogadását.

A helyi értékek meghatározása

Az iskolánkban célul tűzzük ki, hogy a tanítási-tanulási folyamatok hatékonyan működjenek, az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóak, hasznosak legyenek.

Az intézményünk oktató-nevelő munkája értékközpontú. Célunk olyan, a nevelőtestület által vallott és elfogadott értékek közvetítése, illetve megerősítése, amelyek pozitív hatást gyakorolnak a tanulók személyiségfejlődésére.

Alapvető célként tűzzük ki, hogy diákjaink megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához, ezért a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú a kulcskompetenciák fejlesztése.

Célunk a diákok tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik. Erre személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához szüksége van.

A tanulók kritikus gondolkodása, kreativitása, kezdeményezőképesége, a problémamegoldása, kockázatértékelése, döntéshozatala, az érzelmek kezelése folyamatosan fejlődik a középiskolai tanulmányai során. Ennek megvalósítására hatékony, mint pl. modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárásokat, módszereket alkalmazunk.

El szeretnénk érni, hogy iskolánk és környezete legyen esztétikus, vonzó, ahol a munkavégzés körülményei és a tanulás feltételei megfelelnek a XXI. században jogosan elvárhatóaknak.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté az oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóiban kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk:
 - az emberiség közös értékei,
 - a demokrácia értékei,
 - európai, humán, illetve transzcendentális értékek.

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes, szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiségfejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések.

Az iskolánk pedagógiai tevékenysége az alábbi értékek mentén megfogalmazott alapelvek érvényesítését célozza:

Tanulóközpontúság

Az oktató-nevelő munka középpontjában a tanuló mint önálló személyiség áll.

Iskolánk kiemelt figyelmet fordít a tanulói jogok teljes körű érvényesítésére és védelmére. Biztosítjuk a tanulók, a fiatal felnőttek testi, lelki fejlődésének optimális feltételeit. Lehetőségeinkhez mérten — a prevenció fontosságát kiemelve — óvjuk és védjük tanulóinkat a káros társadalmi hatásoktól.

Nyitottság

Valljuk, hogy nyitott iskola vagyunk.

A nyitottság egyrészt jelenti az intézmény társadalmi kihívásokhoz, elvárásokhoz igazodó folyamatos újítás, fejlesztés iránti elkötelezettségét, másrészt a legfontosabb partnerek, a tanulók és szülők igényeinek megfelelő, és elégedettségüket kiváltó oktató-nevelő munkára való törekvését. Figyelembe vesszük, és beépítjük programunkba a szülők és a tanulók igényeit. Meghallgatjuk véleményüket, felvetéseiket, és készek vagyunk a problémák megoldására.

Következetesség

Következetesek vagyunk magunkkal és másokkal szemben egyaránt.

Valljuk, hogy az eredményes és hatékony pedagógiai munka a következetességre épül. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy diákjaink pontosan ismerjék a velük szemben támasztott elvárásokat, követelményeket, feladataikat és munkájuk ellenőrzésének szempontjait.

Motiváltság

Minden ember értékes. Törekszünk arra, hogy feltárjuk a tanulóiban rejlő képességeket, adottságokat, és érdeklődésük folyamatos fenntartásával meggyőzzük őket arról, hogy a tudás olyan érték, amelyet folyamatosan fejleszteni kell.

Arra neveljük diákjainkat, hogy legyenek képesek önmaguk megismerésére, céljaik megfogalmazására, és alakítsák ki magukban az élethosszig tartó tanulás igényét.

Felelősség

Mindannyian, diákok és tanárok egyaránt felelősek vagyunk a ránk bízott vagy általunk vállalt feladatok felelősséggel való végrehajtásáért, szűkebb és tágabb környezetünk értékeinek, valamint iskolánk hírnevének megőrzéséért.

Elkötelezettség

Az elkötelezettség a szakmai sikerek feltétele.

A nevelőtestület tagjai elkötelezettek szakmájuk és hivatásuk iránt, és személyes példamutatással, illetve különböző pedagógiai eszközökkel és módszerekkel segítik a tanulók helyes szemléletének kialakítását.

Esélyegyenlőség

Minden tanulónak biztosítjuk az iskola eredményes elvégzésének lehetőségét.

Oktató-nevelő munkánk során megkülönböztetett figyelmet fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók gondozására. Szakmailag megalapozott, egyénre szabott pedagógiai módszerekkel, és az egyéni tanulási utak támogatásával gondoskodunk az érintett diákok felzárkóztatásáról, illetve tehetséggondozásáról.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Döntési mechanizmusok

A nevelő-oktató munkával kapcsolatos bárminemű egyéni kezdeményezést a munkaközösségek vitatnak meg. Az így előkészített döntési javaslat a tantestület, illetve a diákok, szülők fóruma elé kerül, és ezek véleményezése után születik meg a végleges döntés.

Hasonlóan kell eljárni az iskolai alapidokumentumok, szabályzatok előkészítése esetén is.

A tantárgyi óratervek, az iskolai élet szabályai az iskola vezetőségétől indulnak ki, majd a tanulók és a szülők képviselőjén keresztül jutnak el a tantestületi döntéshez.

Alapelvek

A nevelési feladatok megvalósítása érdekében alkalmazott pedagógiai eljárásoknál az alábbiaknak kell érvényesülnie

- emberség, egyenrangúság, jogszerűség
- egymást tisztelő és toleráló magatartás

Az iskolában folyó nevelő – oktató munka eszközei

- A pedagógiai munkánkat meghatározó dokumentumok, törvények, rendeletek és az iskola szokásrendje, hagyományai.
- Figyelembe kell vennünk a külső tényezőket:
 - a család,
 - az iskola,
 - egykorúak környezete,
 - munkahelyi hatások,
 - helyi hatások,
 - társadalmi hatások.
- Meg kell ismerni a tanulók kapcsolatait, problémáit, érdeklődési területeit, igényeit.
- A belső tényezők, személyiségjegyek miatt a nevelési folyamatban törekedni kell a tanulók megismerésére. Ezt szolgálják a különböző felmérések, egyéni beszélgetések, szabadidős programok, kirándulások.

- Figyelembe kell venni a tanulók céljait, elképzeléseit.
- Beszélni kell a tanulókkal a realitásról, a képességek és készségek helyes arányairól.
- Az eddigiek alapján létrejött tanár – diák viszonyban a tanár nem a másik oldalon áll. A tanári viselkedést az „érted haragszom, nem ellened” attitűd határozza meg.
- A mindennapi gyakorlatban a kooperatív technikák, a differenciált oktatási formák és az IKT eszközök alkalmazására kell törekedni.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Több korosztályt átfogó intézményünk sokféle nevelési lehetőséget nyújt. A tanulók személyiségének fejlesztésében eltérő célokat kell megvalósítanunk korcsoportoktól függően. E téren legáltalánosabb célunk a korosztályokra jellemző érettségi fok kiteljesítése.

Fontos az életkori sajátosságoknak megfelelő műveltség biztosítása; olyan harmonikus személyiséget formáljunk, amely a közösségi élet keretein belül gyarapítja műveltségét úgy, hogy megalapozza az értelmes (alkotó) tevékenységet.

A középiskolai évek alatt alakuljon ki bennük a határozott, pozitív erkölcsi értékrend, szemléletmód, s legyenek képesek a társadalmi együttélésre, ill. saját helyük megtalálására a társadalomban.

A kívánatos értékrend tartalmazza: a humanizmus, a demokrácia, a tolerancia, a szolidaritás, a nemzeti identitástudat, az európaiság stb. eszmeiségét.

A nevelés és oktatás folyamatában a pedagógiai és tanulói tevékenységnek egyaránt a tanuló személyiségfejlődését kell szolgálnia.

Az iskola személyiségfejlesztő nevelési, pedagógiai feladata két területre összpontosít:

- 1. szocializált lénnyé fejleszteni a tanulót;
- 2. az ismeretek közvetítésére.

A személyiségfejlesztés folyamatában három fontos terület és célrendszer nevezhető meg:

- az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- az egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
- a segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)

2.1. Az értelem kiművelésének értékei:

- tárgyi tudás
- felkészültség
- tudatosság
- tehetség
- érdeklődés
- aktivitás
- szorgalom
- munkafegyelem
- szervezettség
- önálló tanulás
- önképzés
- pozitív gondolkodás

Célok:

- Alapos, sokoldalú ismeretek birtokában olyan személyiségjegyek kialakítása tanulóinkban, melyek alapján saját korosztályukat érintő döntéshelyzetekben képesek jól választani.
- Önállóságra nevelés, határozott, ön maga művelésére, fejlesztésére is képes, optimista személyiségek kialakítása.
- Fejlesszék gondolkodási és problémamegoldó képességüket gyakorlati feladatok megoldásával.
- Legyenek birtokában a sikeres életvitelhez szükséges ismereteknek és készségeknek; továbbtanulásuk az érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelő legyen (felkészültség).
- Legyen igényük ismereteik folyamatos bővítésére, a kor igényeihez igazodó tudatos fejlesztésre.
- Ismerjék és használják az érdeklődésüknek, képességeiknek és tehetségüknek megfelelő tanórán kívüli szakköri és művelődési lehetőségeket.
- Vállaljanak aktív szerepet iskolai és iskolán kívüli, otthoni feladatok végrehajtásában (rendezvények, közélet, bármilyen értékteremtő munka).
- Legyenek képesek:
 - a megszerzett ismeretek alkalmazására és hasznosítására a gyakorlatban (vállalkozói kompetencia);
 - az önálló ismeretszerzésre, vagyis tudják használni gyűjtőmunkájukhoz az információhordozókat a hagyományostól a legmodernebbekig (digitális kompetencia);
 - tudják színvonalasan előadni ismereteiket anyanyelven vagy idegen nyelven (anyanyelvi és idegen nyelvi kompetencia);
 - a jelenségek és események ok-okozati összefüggéseinek felismerésére, tudjanak következtetni, elvonatkoztatni, lényegét kiemelni (matematikai kompetencia);
 - az iskolán kívül szerzett tapasztalatokat és ismereteket az iskolában tanult rendszerezett ismeretek közé integrálni (természettudományos kompetencia);
 - a munkafolyamat önálló megtervezésére, végrehajtására, értékelésére; feladatmegoldásukat jellemezze: a kreativitás, a célszerűség és az ötletgazdagság (kezdeményező-képesség és vállalkozói kompetencia);
 - a munkafolyamat részfeladataiból (csoportos munkában) kiválasztani a képességeiknek legjobban megfelelő feladatokat, s összehangolt együttműködésre törekedjenek erőfeszítésekre a felmerülő problémák és akadályok leküzdésére (szociális kompetencia);
 - kitartóak munkavégzésükben, ugyanakkor kritikusak saját magukkal szemben is, aktív szerepet vállaljanak a közügyekben (állampolgári kompetencia);
 - érezzék át a sikeres, jól végzett munka örömét, ügyeljenek az elvégzett munka külalakjára, esztétikumára (esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség);
 - tanulják meg a saját és mások munkájának megbecsülését, értékelését és elismerését (szociális kompetencia).
- Valamennyi tanulónkat fel kell vértetni a káros hatások elleni önvédelemre is.

Feladatok:

- A munka szeretetére, a tisztességes, eredményes munkavégzés örömeinek megismerésére (sikerélmény) és a munka megbecsülésére nevelés.
- Az ismeretátadás folyamatának (tantárgyi programok, tanítás-tanulási folyamatok, értékelési rendszer), az életkori sajátosságoknak, az egyéni képességeknek és adottságoknak megfelelő (differenciált módszerek, csoportbontások, szakkörök, egyéni fejlesztési és kooperatív tanulási technikák), a tárgyi feltételrendszert figyelembe vevő megtervezése.
- Az önálló ismeretszerzés és a folyamatos önfejlesztés technikájának megtanítása (énkép, önismeret fejlesztése).

- A tévedés és kérdezés szabadságának tudatosítása a feladatmegoldás folyamatában; fantázia, kreativitás, ötletesség a megoldások keresésében.
- A csoportos munkavégzéshez szükséges szervezési ismeretek és együttműködési technikák megtanítása, gyakoroltatása (szociális kompetenciák fejlesztése).
- Vonzó tevékenységek és munkalehetőségek biztosítása az iskolában.
- Az írásbeli munkák külalakjának értékelése.
- Pályázati lehetőségek megismertetése, a részvétel segítése.
- A megalapozott (tudatos) pályaválasztás segítése.
- Az okos gazdálkodás képességének a kialakítása.
- Tudjon eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

2.2. A segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)

A szocializáció értékei:

- nemzeti jelképek
- emberi kapcsolatok
- család
- empátia
- tolerancia
- együttműködés
- nyitottság
- becsületesség, őszinteség
- környezetet óvó magatartás
- otthonosság, esztétikus, tiszta környezet

Célok:

- Tiszteljék és becsüljék nemzeti jelképeinket.
- Érezzenek felelősséget önmagukért, egymásért, döntéseikért és tetteik következményeiért.
- Segítsék egymást a gondok megoldásában.
- Legyenek képesek érzelmi alapon tartós párkapcsolat kialakítására, készüljenek fel tudatosan a családi életre.
- Legyenek nyitottak más civilizációk és általában a másság iránt is.
- Ismerjék a környezet értékeit, a környezetvédelem jelentőségét és az emberi életfeltételekre gyakorolt hatását.
- Legyen meg bennük az igény szűkebb és tágabb környezetük harmóniájára, tisztaságára.

Feladatok:

- A tanulók aktív részvételének biztosítása változatos tanórán kívüli programokban.
- A tartós párkapcsolatok kialakításához és fenntartásához szükséges értékek megismertetése, a konfliktuskezelő magatartás gyakoroltatása.
- A család és az utódnevelés jelentőségének tudatosítása, a család funkcióinak megismertetése.
- Korszerű ökológiai szemlélet kialakítása. Környezetvédő programok ajánlása, öntudatos fogyasztói magatartás kialakítása, védett természeti, építészeti értékek és élőlények megismertetése.
- Az osztályterem és az iskola környezetének védelme, az esztétikus, otthonos környezet megteremtésében való részvétel.

3. A teljes körű egészségfejlesztés iskolai programja

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és étel-miszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást,
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi szakemberek és a tanulók (esetleg szülők) között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen,
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést biztosít a tanulóknak,
- a nappali rendszerű képzésben résztvevő tanulóknak iskolai egészségügyi szolgáltatást is biztosít,
- nagy jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak,
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jólétét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást,
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, egészségük megőrzését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja;
- biológia szaktanárok;
- iskolaorvos, védőnő;
- osztályfőnökök.

Az iskolai egészségnevelés színterei:

- az iskola egészségügyi feladatait az **iskolaorvos** és a körzet szerint **illetékes védőnő** látják el
Az iskolaorvos, körzeti védőnő feladatai:
 - a nappali rendszerű képzésben résztvevő tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, kötelező szűrővizsgálatok lebonyolítása,
 - a tanulók elsősegélyben való részesítése,
 - közreműködés közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve,
 - védőnői feladat még az iskolai egészségnevelésben való részvétel.
- tanórai foglalkozások
 - **biológiaórák:** az egyes szervek, szervrendszerek működéséhez kapcsolódó egészségügyi vonatkozású részek, egészséges táplálkozás, szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, szexuális felvilágosítás, családtervezés, elsősegélynyújtás, testi higiénia.
 - **osztályfőnöki órák:** szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, párkapcsolat, családtervezés, szexuális felvilágosítás, iskolai erőszak megelőzése.
 - minden tantárgy vonatkozásában: a tantárgyhoz kapcsolódó balesetvédelmi rendszabályok ismertetése az adott tantárgy első foglalkozásán történik.
- tanórán kívüli foglalkozások
 - ismeretterjesztő előadások,
 - témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek,
 - kirándulások, túrák.
- tájékoztató fórumok
 - szakmai tanácskozások, tréningek (tanárok felkészítése); ezek helyszíne lehet más intézmény,
 - kortárs segítők képzése (tanulók felkészítése); színtere lehet az iskola vagy más képző intézmény.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

4.1 Az osztály

A legfontosabb iskolai közösség az osztály. A tanulók igénylik a közösség kialakítását és a jól működő osztályközösségben jobb teljesítmény nyújtására képesek.

A közösség fejlesztésével kapcsolatos céljaink:

- mélyüljön el tanulóinkban a család szerepe, sajátítsa el a közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató ismereteket,
- egyéni és csapatmunkában hatékonyan kommunikáljon, mérje fel és vállalja a kockázatot,
- legyen bizalommal embertársai iránt, empatikus magatartást tanúsítson,
- tudja kezelni a stresszt és a frusztrációt,
- törekedjen a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra,

- legyen fogékony a változások iránt,
- működjön együtt társaival, legyen magabiztos,
- sajátítsa el a másság elfogadásán alapuló humanista értékrendet,
- sajátítsa el a csoportos tanulás módszereit, a kooperatív munkát.

Feladataink:

- Közös élmények biztosítása: kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, osztályrendezvények, táborozások, sportrendezvények, stb.
- Együttes cselekvések: csoportos munka, közös pályázatok, kiállítások, közös műsorok, versenyek, vetélkedők stb.
- Pozitív csoportnormák kialakítása, helyes magatartási mintát nyújtó tanulók vezető szerepének erősítése.
- Hagyományok megteremtése és őrzése.
- Fontos a pedagógus részéről a demokrácia biztosítása, a vélemények és javaslatok szabad kifejtése.
- Személyes tapasztalatok szerzése az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A szociális kapcsolatok ("én-én", "én-te", "én-ő", "én-mi", "én-ők") helyes értelmezésének kialakítása.

4. 2. Diákbizottságok, diákönkormányzat

DÖK = Diákönkormányzat

Az iskolai élet kollektív érdekképviselő és érdekérvényesítő egyik legfontosabb létesítménye, amely jogosult az iskola tanulóinak képviseletére. A diákönkormányzat rendelkezik a törvényi jogosítványokkal: övé a kérdés jogja és az érdemi válaszhoz való jog, véleményezési és javaslattételi jog, a tanulók képviseletében való eljárás jogja, ezen kívül szabadon gyakorolhatják döntéshozási és egyetértési jogukat.

Legyen fogékony a tanuló:

- a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránt érdeklődjön, legyen szolidáris vele,
- a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben, hatékonyan működjön együtt diáktársaival,
- vegyen részt a döntéshozatalban, vegye figyelembe a különböző nézőpontokat, döntésében legyen kritikus
- ismerje állampolgári jogait,
- nyilvánítsa ki felelősségét a közösség iránt, a közös értékeket fogadja el, tartsa tiszteletben, ezáltal erősítse a közösségi összetartást.

A diákfórumok a sérelmek, feszültségek, méltánytalanságok „orvoslására” is hivatottak.

4. 3. Közösségi programok

Az osztályon belüli és az osztályok közötti kapcsolatok kiépülésében, az együvé tartozás érzésének elmélyítésében jelentős szerepe van az iskolai rendezvényeknek.

A társas együttlét tartalmazó programjai meghatározó élményt nyújtanak, miközben a kulturált viselkedés gyakorlására is módjuk van.

Az iskola közösségeinek állandó feladata, hogy a kialakult hagyományokat ápolja, őrizze, továbbfejlessze.

4. 3. 1. Ünnepek

A hagyományos ünnepek mellett az oktatásért felelős miniszter minden évben, rendeletben határozza meg a kötelező megemlékezések (aradi vértanúk, holokauszt és kommunista diktatúrák áldozatainak, Nemzeti Összetartozás Napja, a nándorfehérvári diadal emléknapja) időpontjait. Megemlékezünk még a reformáció napjáról és a hálaadás napjáról is. Az ünnepek, megemlékezések városi, iskolai, ill. osztálykeretben történhetnek.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos intézményi feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit, és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselő és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók, valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (egyeztető fórumok);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

4. 3. 2. Egyéb rendezvények

- **Karácsonyi ünnepség.**
- **Szalagavató:** a 12. évfolyamosoknak. A szalagtűzést nyitótánc és szalagavató bál követi.
- Szerenád: a 12. évfolyamos tanulók szerenádokat adhatnak.
- **Ballagás** a végzős tanulóknak.
- Bankett: az érettségi vizsgát bankett zárhatja.
- **Diáknap:** az iskola tanulóinak.
- **Tanulmányi kirándulás:** az ismeretek bővítésére, az osztályközösség formálására tanévenként 1-3 nap fordítható kirándulásra.

A közösségi programokon lehetőség nyílik arra, hogy diákjaink az alábbiakat elsajátíthassák:

- a társadalmi-gazdasági fejlődés megismerése által, az interkulturális kommunikáció iránt érdeklődnek és a sokféleséget felismerik,
- az európai népekkel megismerkednek, kulturális identitásuk tudatosul,
- támogatni tudják a fenntartható fejlődést,
- elsajátítják a megfelelő tudást,
- a társadalmi együttélés szabályait kölcsönösen betartják, amelyet az erőszakmentesség jellemmez,
- felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.
- a veszélyhelyzeteket egyéni és közösségi szinten megelőzik, ill. kezelni tudják.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanuló-csoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a tanulók adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a tanulók tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására, gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait legkésőbb 10 tanítási napon belül köteles kijavítani;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a tanulók minél alaposabb megismerése, amit tudatos megfigyeléssel, változatos közös tevékenységek szervezésével, és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulóinak számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a spontán érdeklődés fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók igényeinek megfelelően;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységeinek kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírattja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;

- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett tanításakor és osztályzásakor;
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet, lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében tájékozódik
- részt vesz az érettségi, különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolításában.

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, tanulmányi kirándulások, táborozás, színház- és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében szükség esetén a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitalitúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Célunk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is! A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a tanulók autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos hátteret adjon a tanulóknak, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak, amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart a szülők képviselőjével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

- Minősíti a tanulók tanulmányi munkáját, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, anyakönyvi lapok, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Részt vesz az iskolai rendezvények, tanulmányi kirándulások megszervezésében, lebonyolításában.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

6.1 A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonságok együttese, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe veszi.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Az intézményben megvalósuló integrált nevelés, oktatás

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, képességeik fejlesztését elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Iskolánk pedagógusai szakmailag felkészültek a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül, és ehhez specifikus módszertani eljárásokat alkalmaznak. A módszerek megválasztásában alkalmazkodnak a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység lehetővé teszi az egyes tanuló vagy tanulócsoporthoz tartozó igényeiktől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő pedagógusaink magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkeznek, akik
 - a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulókra, tanulócsoporthoz jellemző - módosulásait;
 - b) egyéni haladási ütemet biztosítanak;
 - c) a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak;
 - d) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak;
 - e) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek;
 - f) alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 - g) együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többi pedagógussal, figyelembe veszi a tanulóval kapcsolatos tapasztalataikat, észrevételeiket, javaslataikat;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelés, oktatás során intézményünk igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai intézmények szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, a gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmény segítségét a megyei közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

Pszichés fejlődési zavarral küszködő tanulók iskolai fejlesztésének elvei (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia)

A pszichés fejlődési zavarral küszködő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartás jellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küszködő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárási okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése.

A fejlesztés alapelvei:

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően valósul meg.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a tanuló osztályfőnökre.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaorientáció folyamatát is.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén:

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar, valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a szakértői bizottságok részéről.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülrírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küszködnek.

6.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küszködő tanulókkal kapcsolatos tevékenység

Munkánk során találkozunk olyan tanulókkal, akikkel nehéz bánni, nehéz a figyelmüket a tanórán lekötni, akiknek komoly nehézségeik vannak a tanulásban. Ezek azok a tanulók, akik több tantárgyból buknak év végén, rossz magatartásról kapnak értékelést. Nem törődhetünk bele, hogy ezeknek a tanulóknak magatartását, tanulását pusztán szankcionáljuk.

Magatartászavarnak minősül a megszokott és elfogadott magatartástól való eltérés.

Felismerése nem könnyű, diagnosztizálása szakember feladata. Iskolánk nevelőtestülete figyeli az erre utaló jeleket, hiszen a felismeréssel kezdődik a terápia.

Az iskola feladata a felismerés után a szakember által kidolgozott rehabilitációs célú foglalkoztatás megszervezése. A lehetőségek közül – a tanulmányi idő meghosszabbítása, kis létszámú tanulócsoporthoz szervezése, egyéni foglalkoztatás, a Szakértői és a Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján mentesítés egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól – a legrávidebbet kell kiválasztani.

Munkatársaink között gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus is van.

A nevelőtestület elvei, céljai

- segítő tevékenység a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küszködő tanulók oktatásában, nevelésében,

- az iskola helyi tantervében az előírt tananyag és a követelmények differenciálása,
- az iskolai beszámoltatás, az iskolai számonkérés formáinak differenciálása,
- a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítése érdekében konzultáció a szülővel, az iskolaorvossal, nevelési tanácsadóval,
- személyes és egyéni konzultáció lehetősége,
- szakirányú továbbképzések keretében korszerű ismeretek megszerzése a fejlesztő vagy tehetséggondozó, a különleges bánásmódot, a képességzavar terápiáját oktató tanfolyamokon,
- differenciált értékelés,
- az osztályfőnök és a gyógypedagógus feladata, hogy az osztályban tanítók felé kommunikálja a diagnosztizált problémát.

6.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagot túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

Intézményünkbe különböző felkészültségű, képességek szerint is nagy szóródást mutató tanulók járnak. Iskolánk fontos feladatának tartja, hogy *minden itt tanuló diákot eljuttassunk arra a szintre, amelyre adottságai alkalmassá teszik*. Ennek megvalósítása érdekében lényeges a tehetség minél korábbi felismerése, majd pedig gondozása.

Minden tanárnak alapfeladata a tehetséges fiatalok megtalálása, és tehetsége szerinti segítése.

A fent megfogalmazottakat az alábbi keretek között valósítjuk meg:

- Az osztályfőnökök gyűjtik a kollégák jelzéseit a tehetséges tanulókról;
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás biztosítása;
- A differenciált tanulásszervezés keretén belül:
 - tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatására az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit alkalmazza,
 - előtérbe állítja a tanulói tevékenységeket, önállóságukra, kezdeményezésükre, problémamegoldására, alkotóképességére épít,
 - a differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben valósul meg.
- Az **emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások** keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére, a vizsgákra való felkészítésre.
- Tanáraink értékelik a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeit, tehetségjegyeit feltárják, fejlesztik a tanórákon, más iskolai és iskolán kívüli foglalkozásokon;
- Az osztályfőnök feladata közé tartozik a fenti programban résztvevők operatív irányítása és ellenőrzése;
- Számítástechnikai-informatikai oktatás gyakorlásának biztosítása (Internet stb.);
- Könyvtár, valamint az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- Lehetséges szakkörökön vagy egyéni foglalkozás keretében a versenyekre való felkészítés.
- Az iskola nem kötelező (választható) foglalkozásokat szervezhet tehetséggondozás céljából.
- Ebbe a körbe szorosan kapcsolódó terület, az önfejlesztés. Segíteni kell a tehetséges diákokat önismeretük fejlesztésével képességeik kibontakoztatásában.

6.4. Tehetséggondozás

I. Nevelési cél

Minden diákban ott rejlik a lehetőség, hogy képességeit teljesítménybe fordítva sikerélményt szerezzen, a tanulás élmény és öröm legyen számára, tudatos, aktív, produktív felnőtté váljon.

Ennek szellemében iskolánk tehetségtámogató programjait az alábbi nevelési célok határozzák meg:

- a fejlődési szemléletben rejlő lehetőségekkel megismertetni minden tanulót;
- a tanulók sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív, rugalmas személyiséggé fejlesztése;
- az egyéni erősségekre, érdeklődésre épülő tanulási helyzetek által sikerélményhez juttatni a diákokat, hogy sikerélményeik által képessé váljanak az önszabályozott tanulásra, az élethosszig tartó tanulásra;
- meglátni és megláttatni illetve továbbfejleszteni minden gyermekben saját és társai értékeit, így segítve az együttműködést;
- a kommunikációs készség fejlesztése, a konstruktív konfliktuskezelés eszköztárának kialakítása;
- erőforrásaik ismeretében képesek legyenek a nehézségekben fejlődési lehetőséget látván a kihívásokhoz rugalmasan alkalmazkodni;
- képessé tenni a diákokat a flow-élmény megélésére, a tartalmas élet feltételeinek megteremtésére.

A tehetség, mint belső hajtóerő, a tenni, alkotni vágyás belső motivációja, ha nem bontakozhat ki eredeti mivoltában, más utat tör magának (agresszió, szorongás, tanulási problémák). Elsődleges célunk így minden gyermeknek segíteni, hogyan tudja saját erősségeit felismerve, elfogadva képességeit teljesítménybe fordítani.

II. Alapelvek

A tehetséggondozás kiindulópontja, hogy úgy tekintsünk minden gyerekre, hogy lehet tehetséges valamiben, aminek kibontakoztatásához változatos lehetőségeket kell biztosítani iskolai kereteken belül.

Tehetségtámogató munkánkat a Komplex tehetségtámogatás stratégiája a baptista intézményekben dokumentumra alapozzuk az alábbiak szerint:

1. Tehetségtámogatás keretei

1.1 Tehetség meghatározása

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.” (Harsányi István)

A tehetség természeti erő, amely a megjelenésére alkalmas környezetben alkotó erővé válhat. A tehetség sajátos attitűd és reakciómód, amely kiemelkedő képességek kifejlesztésére és alkotó teljesítménybe fordítására irányul. Mindenkire úgy kell tekinteni, hogy akár tehetség is lehet. A környezeti tényezők, különösen az elvárások és a motiváció jelentősen befolyásolják a tehetség megjelenését.

1.2 Tehetségvizsgálat komplexitása

A **tehetségvizsgálatok** egy adott közösség és/vagy adott egyének megismerésére irányulnak, és nem a tehetségek kiválogatását célozzák. A tehetségvizsgálatok célja a megfelelő fejlesztő környezet biztosítása akár egyénről, akár egy közösségről van szó. A tehetségvizsgálat több forrás bevonásával történik, a személyes és környezeti változók interakciójában kerülnek elemzésre az információk. A tehetségvizsgálatok az erős és gyenge pontok azonosítására egyaránt figyelemmel vannak. A képesség, tanulási és motivációs profil alapján lehet fejlesztési környezetet felépíteni, megalapozottan programokba irányítani, vagy mentorhoz közvetíteni a tehetségeket.

A **tehetségazonosítás** célja a tehetségigérek felkutatása, a tehetségek azonosítása. Módszerei: szubjektív (alkalmi és strukturált megfigyelés, tulajdonságlisták alkalmazása, a szülők és a kortársak véleménye, visszajelzése); objektív (tesztek, pszichológiai mérések).

A szunnyadó tehetség kibontakoztatását, fejlesztését segítő komplex folyamat a **tehetséggondozás**. A tapasztalati lehetőséget és élményt nyújtó tanulási-fejlődési helyzetek teret biztosítanak a tehetséghasznosulási formák azonosítására. A tehetséggondozás fő formái: a mindennapi tevékenységbe épített komplex személyiségfejlesztés; egy-egy tudományos, művészeti, sport vagy egyéb tevékenység kiemelt művelése; tehetségvizsgálat; egyéni és csoportos konzultáció a családdal, szakemberekkel, a tehetségekkel; mentorrendszer / egyénre szabott megsegítés; pályázatok; versenyek, fellépések egyéb megjelenés; pályatanácsadás, karrierépítés; konfliktuskezelés.

Kiemelt célunknak tekintjük a **tehetségbarát társadalom** erősítését. A tehetségbarát társadalom lehetőségeket biztosít egészen kicsi gyerekkortól kezdve a képességek fejlődésére. Tevékenységet és nem teljesítményt vár el a még éretlen képességek szintjén. A tehetségbarát társadalom rugalmas, ugyanakkor kiszámítható, határozott szabályokat és a képességek fejlődésének megfelelő szabadságot nyújt a további fejlődéshez. A tehetségbarát társadalom erősíti az egyén felelősségét saját tevékenységéért, fejlődéséért és teljesítményeiért.

2. Tehetségtámogatás alapelvei

1. Inkluzivitás

A tehetséggondozásnak befogadó jellege kell, hogy legyen. Mindenki számára elérhetővé kell tenni a változatos tanulási helyzetek megteremtése által, hogy érdeklődésének megfelelően teret kapjon képességei teljesítménybe fordításához.

A köznevelési intézmények felkészülten képesek fogadni a tehetség sokszínű megmutakozását, lehetőséget biztosítanak a kettős különlegességű tehetségek gondozására is.

2. Komprehenzív szemlélet

A köznevelési intézmények a gyerekek eltérő érdeklődése, teljesítőképessége, tanulási üteme alapján biztosítja az önnön képességeik felismeréséhez elengedhetetlenül szükséges tudások és képességek megszerzését. Az intézmények alapvető feladata mindenki számára egyaránt biztosítani a világ megismeréséhez és a társadalomban való eligazodáshoz szükséges ténytudás megszerzésének, és a megszerzett ténytudás operacionálásához szükséges műveleti tudás megszerzésének lehetőségét.

A köznevelési intézmények tehetséggondozó munkája révén megvalósul az esélyteremtés elve.

A tehetség különböző megnyilvánulási módjai értéként jelennek meg, melyek nemcsak elfogadásában, hanem a kortársi elfogadtatásában is szerepet vállal az intézmény.

3. Tevékenységfókusz

A hatékony tehetséggondozás tevékenység- és nem teljesítményalapú. A teljesítmények következményként jelennek meg.

A köznevelési intézmények a tehetségsegítő programok sokszínűsége által segítik, hogy a tehetséges fiatalban meglévő potenciál életkora, kulturális, társadalmi háttére, elkötelezettsége, motivációja által meghatározottak szerint produktum létrehozását lehetővé tegyék.

4. Hosszú távú szemlélet

A tehetségsegítés általában a kora gyermekkortól a munkába állás és a tehetség hasznosulásának kezdeti fázisai idejéig (~35 éves korig) tart. A tehetségsegítés feladata így módon az életpálya-építés segítése – különös tekintettel az életszakasz-határok átlépésének zavartalanságának támogatásával.

5. Felelősség elve

A tehetséghasznosulás megfelelő módjainak azonosítása, lehetőségek szerinti biztosítása a társadalmi felelősségvállalás jegyében történik. A tehetséghasznosulás módjainak biztosítása az átjárhatóság és folyamatosság elve szerint érvényesül.

3. Tehetségtámogatás tevékenységei

Tehetségvizsgálat – intézményi tehetség térkép

- differenciált tanórai munkaszervezés többszörös intelligencia elmélete alapján,
- képesség-kibontakoztató tárgy bevezetése az iskolákban.

Tehetségazonosítás: tehetségkeresés-azonosítás, amelynek célja a megnyilvánuló potenciális és/vagy kibontakozott tehetségek erős és gyenge pontjainak megismerése.

Intézményünkben használt módszerek:

- pedagógusi megfigyelés, javaslattétel,
- tehetségazonosító tesztek (diák, szülő, pedagógus),
- tehetség-profil készítése koordinátor által,
- iskolapszichológus által felvett tesztek (személyiségjellemzők vizsgálata).

Tehetséggondozás: a tehetségek kibontakozását segítő tervszerű aktivitás és folyamat, melyet kiegészíti a komplex személyiségfejlesztés.

Intézményünkben használt módszerek:

- tehetségterület szerinti gazdagítás / dúsítás, gyorsítás/ léptetés
- intra- és interperszonális terület fejlesztése.

A megvalósítás módjai:

- egyéni támogatás (versenyfelkészítés, mentorálás, egyéni fejlesztés, tehetség coaching),
- csoportos fejlesztés (tagozat, fakultáció, szakkör, versenyfelkészítés),
- komplex program (tehetségműhely).

Tehetség-tanácsadás: a tehetséggondozásra vonatkozó útmutatás a (tehetséges) diák, a szülő/gondviselő, a tehetségesekkel foglalkozó szakember, az intézményvezető, a tehetség témakörrel ismerkedő személy számára.

III. Feladatok

A megfelelő képzési, nevelési cél megvalósításához a tanulók komplex megismerése szükséges, ami nem nélkülözheti sem képességük, sem személyiségük sajátosságainak feltérképezését.

1. Tehetségazonosítás

- online tesztfelületen tehetség-tesztek (tehetségterület, tehetségfaktor, tehetségalkat) kitöltése, egyéni visszajelzés biztosítása;
- tehetség tanácsadás formájában szóbeli egyéni visszajelzés biztosítása;
- a pedagógusok támogatása a megfigyeléses módszerrel történő tehetségazonosításban;
- iskolapszichológus bevonása a tehetségazonosítás folyamatába (szűrővizsgálatok, tehetségazonosítás speciális eszközei).

2. Tehetséggondozás

- tehetség-tesztek eredményeinek beépítése egyes tanórai feladatok elkészítésébe, a hozzájuk kapcsolódó munkaszervezésbe,
- egyéni erősségek alapján tehetségműhelyekben való részvétel biztosítása,
- osztályfőnöki óra keretein belül megvalósuló tevékenységekkel a képességbontakoztatás segítése,
- egy-egy tárgyból emelt szintű érettségire való felkészítés,
- pályaaorientáció támogatása.

3. Tehetségfejlesztés

- egyéni segítségnyújtás a tehetséges tanulók számára,
- a tanulói képesség fejlesztése hatékony, egyénre szabott módszerekkel.

Ennek megfelelően a tehetséggondozás és –fejlesztés szervezeti formái intézményünkben:

1. Tanórai tehetséggondozás (egyéni, csoport- és pármunka, kooperatív munkaformák alkalmazása, interaktív tábla, digitális és nyomtatott tananyagok alkalmazása)

2. Tanórán kívüli tehetségfejlesztés

(digitális és nyomtatott tananyagok alkalmazása, élményalapú oktatási módszerek, csoportos színház- és múzeumlátogatás)

Tanórai tehetséggondozás

Tanórai tehetséggondozás célja, hogy minden diák érdeklődésének és elsődleges tehetségterületének megfelelően változatos tanulási helyzeteken keresztül sajátítsa el a gimnáziumi tananyagot, kapjon lehetőséget tudása alkalmazására.

Tanórákon ezzel kongruens módon a következő lehetőségekkel élünk:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulási helyzetek megteremtése a tehetségterületeknek megfelelő feladatszerkezéssel;
- Differenciált képességfejlesztés;
- Csoportbontás;
- Emelt óraszámú oktatás;
- Az önálló tanulás képességének formálásához tanulásmódszertani segítségnyújtás;

- Ösztönözzük a tanulókat az önismeretük fejlesztésére, a tehetségterületük felismerésén és azt segítő információfeldolgozási módon keresztül pedig az önirányításra,
- A tanulói teljesítmény fejlesztő értékelésével segítjük továbbfejlődésüket.

Alkalmazott stratégiák tanórákon:

- A tananyag dúsítása, gazdagítása;
- Az egyéni tanulási stílus kibontakozását segítő munkaszervezés megvalósítása;

Felfedezett tanulási helyzetek biztosítása;

Idő-és feladatszerkeztetés metodikájának megismertetése az önszabályozott tanulás támogatása érdekében;

- A figyelemkoncentráció fejlesztése az érdeklődés felkeltésével, gondolkodtató, motiváló kérdésekkel problémaközpontú tanulási helyzetek megteremtésével;
- A kreatív problémamegoldási stratégiák kialakításának támogatása az ismeretszerzés és információfeldolgozás folyamatának hatékonysága érdekében.

Differenciált foglalkozások:

Kooperatív tanulás: A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történő megvalósítása. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők.

Projekt módszer: A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

Tanórán kívüli tehetségfejlesztés

A tehetségfejlesztés az azonosított tehetségterület mentén történő komplex támogatást jelenti. Ennek sajátos megnyilvánulási formája a pályaaorientációs konzultáció, mely során a diákok a tehetség-tesztek alapján kapnak támogatást az életpálya-építéshez. A pályaaorientáció, pályaválasztás területén az iskolapszichológus által további tanácsadás vehető igénybe.

További tehetségfejlesztő alkalmak iskolánkban:

- Szakköri foglalkozás során a téri-vizuális és zenei területen kiemelkedő diákok tehetségfejlesztése valósul meg.
- Az év elején felvett tehetség-tesztek alapján a tehetségtámogatás munkaközösség vezetője javaslatokat fogalmazhat meg további tehetségműhelyek indítására.
- Projektnapok és iskolai ünnepségek a diákok erősségeihez igazodván a tehetségfejlesztés megvalósítását segítik.
- Versenyekre való felkészítés egyéni vagy csoportos formában valósul meg a diák vagy a diákok érdeklődése és azonosított tehetségterülete alapján.

IV. Eszközök

A tehetségazonosítást és -gondozást segítő infrastrukturális háttér:

A tehetségprogramok infrastrukturális háttérének biztosítása: helyiségek, tárgyi és módszertani eszközök, nyomtatott oktatási anyagok, tanügy-igazgatási nyomtatványok, IKT eszközök, és digitális felületek (honlap, teszt bázis, digitális felmérések eszközei).

A tehetségazonosítást segítő eszközök:

- tesztbattéria a tehetség-azonosításhoz (online felület a kitöltéshez és a kiértékeléshez, visszajelzéshez)
- tehetségazonosító eszközök az iskolapszichológus számára,
- szűrővizsgálatok eszközei az iskolapszichológus számára,

A tehetséggondozást segítő eszközök:

- társasjátékok a lazító programokhoz,
- csoport- és pármunka közben végzett tevékenység,
- digitális tananyagaink, E-learning

A tehetségfejlesztést segítő eszközök:

- pályaorientációs segédanyagok,
- szakkörök munkanaplói,
- tehetségműhely tehetségfejlesztő programterve,
- szemléltető anyagok a tehetségműhely tematikája alapján,
- digitális tananyagaink, E-learning,
- térképek,
- szókértékártyák,
- feladatlapok,
- nyomtatott segédanyagok, vázlatok,
- múzeumlátogatások.

V. Megvalósításukat segítő tevékenységek

Az iskolai tehetségprogram működtetése a tehetségtámogató munkaközösség által valósul meg, melynek munkáját iskolapszichológus segíti. A tehetségtámogató munkaközösség tagjai segítik a szaktanárokat a többszörös intelligencia elmélete alapján történő tanórai differenciálásban.

Tehetségtámogató munkaközösség tevékenységei:

Tehetségazonosítás

- A tehetség-tesztbattéria felülvizsgálata minden évben.
- Megfigyeléses módszer alapján javaslattevés a tehetségígéretnél mutató diákok további vizsgálatára vonatkozóan.

Tehetséggondozás

- A gardneri többszörös intelligencia elmélete alapján megvalósuló tanórai tehetséggondozáshoz bemutatóórák megszervezése szükséges a tehetségtesztek tanórai alkalmazására vonatkozóan.
- Felkészítő alkalmak megszervezésében való részvétel, mely során a szaktanároknak a tehetség-tesztek tanórai alkalmazására vonatkozóan történik segítségnyújtás.
- Feladatbank létrehozása a többszörös intelligencia alapú tanulásszervezéshez.

Tehetségfejlesztés

- Tehetségműhelyek megvalósításában való részvétel: munkaterv kidolgozása, szakmai anyag elkészítése, foglalkozások megtartása, dokumentálása, fejlesztő visszajelzés a diákok számára.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók a diákönkormányzat (DÖK) szervezeti keretei között gyakorolhatják demokratikus jogaikat. A döntést, egyetértést, véleményezést megelőzően a DÖK-t segítő pedagógus vezetésével megbeszélést tartanak, majd a fórumon kialakított véleményüket a DÖK képviselője az igazgató és a nevelőtestület felé tolmácsolja.

A tanulók nagyobb csoportját érintő kérdéseket tárgyaló megbeszéléseken, vezetői értekezleteken a DÖK képviselője, valamint a DÖK-t segítő pedagógus teljes jogú meghívott.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai

Kapcsolattartás a tanulókkal

Az oktatás során elérendő célunk, hogy az iskolában olyan hangulat legyen, hogy a tanuló és a pedagógus egyaránt jól érezze magát. A tanulási folyamat két szereplőjének kapcsolatában nyilvánuljon meg az egymás iránti tisztelet, megbecsülés, egymás munkájának elismerése. Mindehhez szüksége van a tanulók visszajelzéseire, a kölcsönös tájékoztatáson, őszinteségen és bizalmon alapuló interakciókra. A tanuló saját személyes és tanulási problémáival is csak ilyen kapcsolat megléte esetén fordulhat bizalommal tanárához.

Az osztályok év elején osztálybizalmat választanak. Az osztálybizalmi képviseli az osztályt, a tantestület és az iskola vezetése felé.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg is közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az igazgatóhelyettesek, az osztályfőnökök és a szaktanárok tájékoztatják.

- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen.
- Igazgatóhelyettesek diákközgyűlésen
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót fejlődéséről, egyéni haladásáról, tanulmányi munkájáról és magatartásáról az osztályfőnökök, a szaktanárok (szóban, elektronikus naplón keresztül írásban) folyamatosan tájékoztatják.
- Az iskola honlapján.

A tanításon kívüli programjaink kötetlenebb, személyesebb lehetőséget teremtenek a pedagógusok és tanulók közötti kapcsolattartásra: karácsonyi ünnepség, kirándulások, színházlátogatás, ballagás stb.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A felnőttoktatásban iskolánk tanulóinak túlnyomó többsége nagykorú, dolgozó, ill. saját családja van, ezért szülői értekezleteket nem tartunk.

A nappali rendszerű képzésben résztvevő tanulók szülei a gyermekük fejlődéséről, egyéni haladásáról, tanulmányi munkájáról és magatartásáról az elektronikus naplón keresztül folyamatosan tájékozódhatnak, illetve az ellenőrző könyvben a szülők is üzenhetnek az iskola részére. A szülőkkel folyamatos kapcsolatot tartunk, tanévenként legalább két alkalommal szülői értekezletet szervezünk. A pedagógusok minden tanévben két alkalommal (novemberben és februárban) fogadóórát tartanak.

Személyes megbeszélésre is van lehetőség a szaktanárokkal, osztályfőnökkel, valamint az iskola vezetésével, előzetes telefonos egyeztetés alapján.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak a fenntartóval, ill. képviselőivel.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel, a felsorolásban megjelöljük a kapcsolattartásért felelős személyt.

- A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személlyel mint fenntartóval – Az iskolavezetés, iskolatitkár.
- Dugonics András Piarista Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium (mint az telephely bérbeadója) vezetőségével és dolgozóival – Iskolánk minden dolgozója.
- Iskolaorvos, védőnő – Az iskolavezetés.
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági és Oktatási osztály – Az iskolavezetés.
- Somogyi Károly Megyei és Városi Könyvtár – Az iskolavezetés.
- A területileg illetékes Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság – Az iskolavezetés.

9. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

Az osztályozó vizsga

Egy adott tantárgy, egy adott évfolyamának a követelményeiből szeptember első munkanapjától június 16. előtti utolsó munkanapjáig bármikor szervezhető.

Az osztályozó vizsgára jelentkezés az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelem alapján történik.

Osztályozó vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki

- a tanulmányi idő lerövidítésével (pl. tanév-összevonás, egyéni haladási rend) szeretné a tantárgyi követelményeket teljesíteni,
- előrehozott érettségi vizsgát szeretne tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.
- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani, ezért a nevelőtestület osztályozó vizsgára utasította,
 - az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.
 - az osztályozó vizsgát a félévi, illetve az év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit részletesen az iskola Helyi Tanterve rögzíti, amely minden tanuló számára elérhető az iskola honlapján, ill. az iskola titkárságán.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

A különbözeti vizsga

Az iskola igazgatója azon tanuló számára írhatja elő, akik

- a tanév közben átvételét kéri egy másik intézményből,
- külföldi tanulmányai után Magyarországon folytatja tanulmányait,
- a nappali rendszerű oktatás szerinti képzésből az esti oktatás munkarendje szerinti képzésbe való átvételét kéri.

Az alacsonyabb évfolyamon tanult vagy hiányzó tantárgyakból, tantárgyrészekből az igazgató által kijelölt időpontban különbözeti vizsgát kell tennie.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a vizsgára jelentkező tanuló ügyében.

A javítóvizsga

Az a tanuló, akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít, az iskola Munkarendjében meghatározott időpontban javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Ha a tanuló több mint 3 tantárgyból kapott elégtelent, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Július 1-től minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskolatitkárnál, az igazgatói irodában meg lehet tekinteni, másolatot lehet róla készíteni.

Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 30. között – szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha az előzőekben említett vizsgákról a vizsgázó önhibáján kívül, neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet.

Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján a tanuló joga, hogy kérelmére független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Csongrád Megyei Kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző 30. munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon, a faliújságon, valamint az intézmény honlapján tesz közzé.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal postai értesítést kap, kivéve a javítóvizsgát (Lásd előző pont!).
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezést az iskolatitkárnak kell írásban leadni. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a szülő (gondviselő) is aláírja. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló kérésére a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap a szaktanártól. (A szaktanár megkeresése a tanuló felelőssége!)
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamenynyit tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak az igazgató adhat a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján.

Vizsgaforma, vizsgarészek:

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga
- gyakorlati vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként maximum 60 perc.
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította, de mindenképpen jogosult legyen az adott tantárgy tanítására.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A szóbeli vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékoztatlanságot árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Erre is 30 perc a felkészülési idő, valamint maximum 15 perc a felelet időtartama.
- A póttételtől vizsgázó osztályzatát, a feleletre adott pontszám megfelezésével kell kialakítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességeért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és a jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli, és aláírásával látja el.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

10. A felvétel és a tanuló átvételének szabályai, különleges helyzet szabályozása

A felvétel szabályai

Felvételi vizsga nincs, a jelentkezőnek az alábbi feltételeknek kell megfelelni:

- A nappali rendszerű képzésen az általános iskola 8. évfolyamának elvégzése.
- Az esti munkarend szerinti képzésen: nem tankötelezett jelentkező.
- Általános iskolai nyolc évfolyam, vagy attól függően, hogy a jelentkező hányadik évfolyamra kíván jelentkezni, az azt megelőző 9., 10. vagy 11. középiskolai évfolyam sikeres befejezése.
- A nappali rendszerű gimnáziumi / szakgimnáziumi képzésre jelentkező tanulók esetében az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
- Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az alábbi sorrendben részesíti előnyben az azonos összesített eredményt elérő tanulókat:
 - halmozottan hátrányos helyzetű,
 - lakó- vagy tartózkodási helye az iskola székhelyének településén, tehát Szegeden található,
 - baptista felekezetű családból vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkezik a tanuló,
 - az 1-3. pontban érintett csoportba tartozók fölötti létszámból sorsolás útján kell dönteni.

Az átvétel szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamismétléssel, egyvel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

A sérültek szakszerű ellátása megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Osztályfőnöki-, biológia-, kémia-, fizika órákon van lehetőség az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid-mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás

- az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.

Helyi tanterv

1. Helyi tantervek tantárgyai és óraszámai

A választott kerettanterv (51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet 3. melléklet) alapján kialakított helyi tanterv a nappali rendszerű gimnázium 9-12. évfolyama számára

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	2	1	1	1,5
Irodalom	2	3	3	3,5
I. idegen nyelv – Angol nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv – Német nyelv	4	4	4	4
Matematika	3	3	5	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	4
Etika			1	2*
Biológia - egészségtan		2	2	2+2*
Fizika	2,5	2,5	2	2*
Kémia	2	2		2*
Földrajz	2,5	2,5	1	2*
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és média-ismeret	1			
Művészetek** - Vizuális kultúra			2	2+2*
Informatika	2	2	1	2*
Technika, életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető	-	-	-	-
Összesen:	35	36	35	35
Bibliaismeret	1	1	1	1
Összes óraszám:	36	37	36	36

* A 12. évfolyamon a szabadon tervezhető óra terhére, a **választható érettségi tantárgyak** közül – biológia, földrajz, informatika, vizuális kultúra, fizika, kémia, etika – kötelezően választ a tanuló (2 óra/hét).

A választott kerettanterv (51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet 12. melléklet) alapján kialakított helyi tanterv a felnőttek gimnáziuma esti munkarend szerinti 9-12. évfolyam számára

Évfolyam / Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
	esti	esti	esti	esti
Anyanyelv/kommunikáció	1	1	1	0,5
Magyar irodalom	2	2	2	2
Matematika	4	4	3,5	4
Idegen nyelv (angol/német)	3	3	3	3
Történelem, állampolgári ismeretek	2	2	1,5	3
Fizika	0	2	2	0
Biológia	1	1	1	1,5*
Kémia	2	0	-	-
Földrajz	1	1	1	1,5*
Informatika	-	-	1	1+1,5*
Etika	-	-	0,5	-
Művészetek	-	-	0,5	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
<i>Szabadon tervezhető</i>				
Összesen:	17	17	18	17

*A 12. évfolyamon a szabadon tervezhető óra terhére, a választható érettségi tantárgyak közül – biológia, földrajz, informatika – kötelezően választ a tanuló (1,5 óra/hét).

Tantárgyi struktúra és óraszámok - V. csoport_Informatika XIII.
Informatikai rendszerüzemeltető (54 481 06)
szakgimnázium 9-12. évfolyam nappali
(2016. szeptember 1-től)

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként												
	9.			10.			11.			12.			9.-12.
	heti	éves		heti	éves		heti	éves		heti	éves		éves
Közismeret													
Bibliaismeret	1	36		1	36		1	36		1	31		139
Magyar nyelv	2	72		1	36		1	36		1	31		175
Irodalom	2	72		3	108		3	108		3	93		381
Idegen nyelvek	4	144		4	144		4	144		4	124		556
Matematika	3	108		3	108		3	108		3	93		417
Történelem	2	72		2	72		3	108		3	93		345
Etika										1	31		31
Informatika	2	72		2	72								144
Művészetek							1	36					36
Testnevelés	5	180		5	180		5	180		5	155		695
Osztályfőnöki	1	36		1	36		1	36		1	31		139
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	108											108
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika				2	72		2	72		2	62		206
Kötelezően választható: Emelt szintű érettségi vagy Idegen nyelv, vagy Kémia vagy Informatika vagy szakmai tantárgy							2	72		2	62		134
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek				1	36								36
Közismeret összesen	25	900		25	900		26	936		26	806		3542
Szakmai modulok:	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	9.-12.
11499-12 Foglalkoztatás II.													
11498-12 Foglalkoztatás I.													
IT alapok	1		36	1		36							72
IT alapok gyakorlat		2	72		1	36							108
Hálózatok I.				1		36	1		36	1		31	103
Hálózatok I. gyakorlat					2	72		3	108		2	62	242
Programozás	1		36	1		36	1		36	1		31	139
Programozás gyakorlat		2	72		2	72		2	72		2	62	278
IT szakmai angol nyelv	2		72	2		72							144

Linux alapok							1		36				36
Linux alapok gyakorlat								2	72				72
Irodai szoftverek										1		31	31
Irodai szoftverek gyakorlat											3	93	93
IT szakorientáció	1		36	1		36							72
IT szakorientáció gyakorlat		2	72		1	36							108
Hálózatok II.													
Hálózatok II. gyakorlat													
IT hálózati biztonság													
IT hálózati biztonság gyakorlat													
Szerverek és felhő-szolgáltatások													
Szerverek és felhő-szolgáltatások gyakorlat													
Szakmai modulok összesen:	5	6	396	6	6	432	3	7	360	3	7	310	1498
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	11		396	12		432	10		360	10		310	1498
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	180	216	396	216	216	432	108	252	360	93	217	310	1498
Nyári összefüggő szakmai gyakorlat			0			0			0			0	0
Tanulók heti/éves órá-száma:	36		1296	37		1332	36		1296	36		1121	5045
Képzési arányok szakmai modulokban	1498			Szakmai elmélet			597			39,85%			
				Szakmai gyakorlat			901			60,15%			

Tantárgyi struktúra és óraszámok - V. csoport Informatika XIII
Informatikai rendszerüzemeltető (54 481 06)
érettségire épülő szakképző évfolyam (13.-14. évfolyam) nappali
(2016. szeptember 1-től)

Tantárgy							
	13. évfolyam			14. évfolyam			Összesen
	heti		éves	heti		éves	éves
Közismeret							
Szakmai idegen nyelv	4		144	4		124	268
Közismeret összesen	4		144	4		124	268
Szakmai modulok:	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	
11499-12 Foglalkoztatás II.				0,5		15,5	15,5
11498-12 Foglalkoztatás I.				2		62	62
IT alapok	2		72				72
IT alapok gyakorlat		3	108				108
Hálózatok I.	3		108				108
Hálózatok I. gyakorlat		7	252				252
Programozás	4		144				144
Programozás gyakorlat		8	288				288
IT szakmai angol nyelv	4		144				144
Linux alapok							
Linux alapok gyakorlat							
Irodai szoftverek							
Irodai szoftverek gyakorlat							
IT szakorientáció							
IT szakorientáció gyakorlat							
Hálózatok II.				3		93	93
Hálózatok II. gyakorlat					9	279	279
IT hálózati biztonság				1,5		46,5	46,5
IT hálózati biztonság gyakorlat					3	93	93
Szerverek és felhőszolgáltatások				3		93	93
Szerverek és felhőszolgáltatások gyakorlat					9	279	279
Szakmai modulok összesen:	13	18	1116	10	21	961	2077
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	31		1116	31		961	2077
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	468	648	1116	310	651	961	2077
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat</i>						0	0
Tanulók heti/éves óraszám:	35		1260	35		1085	2345
Képzési arányok szakmai modulokban	2077		Szakmai elmélet		778		37,46%
			Szakmai gyakorlat		1299		62,54%

Tantárgyi struktúra és óraszámok - V. csoport_Informatika XIII szakgimnázium
Informatikai rendszerüzemeltető (54 481 06)
ágazati szakmai érettségire épülő szakképző évfolyam (5/13. évfolyam) nappali
(2016. szeptember 1-től)

Tantárgy	5/13. évfolyam nappali		
	heti		éves
Közismeret			
Szakmai idegen nyelv	4		124
Közismeret összesen	4		124
Szakmai modulok:	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>
11499-12 Foglalkoztatás II.	0,5		15,5
11498-12 Foglalkoztatás I.	2		62
IT alapok			
IT alapok gyakorlat			
Hálózatok I.			
Hálózatok I. gyakorlat			
Programozás			
Programozás gyakorlat			
IT szakmai angol nyelv			
Linux alapok			
Linux alapok gyakorlat			
Irodai szoftverek			
Irodai szoftverek gyakorlat			
IT szakorientáció			
IT szakorientáció gyakorlat			
Hálózatok II.	3		
Hálózatok II. gyakorlat		9	
IT hálózati biztonság	1,5		
IT hálózati biztonság gyakorlat		3	
Szerverek és felhőszolgáltatások	3		
Szerverek és felhőszolgáltatások gyakorlat		9	
Szakmai modulok összesen:	10	21	77,5
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	31		961
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	310	651	961
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat</i>			
Tanulók heti/éves órászáma:	35		1085
Képzési arányok szakmai modulokban	961	Szakmai elmélet	32,26%
		Szakmai gyakorlat	67,74%

Tantárgyi struktúra és óraszámok - Rendészet és közszolgálat XXXVIII.

Közszolgálati ügyintéző (54 346 03) nappali

szakgimnázium 9-13. évfolyam nappali. Választott kerettanterv: 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet 14. melléklete.

(2016. szeptember 1-től)

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként															
	9.			10.			11.			12.			9.-12.	13.		
	heti	éves		heti	éves		heti	éves		heti	éves		éves	heti	éves	
Közismeret																
Bibliaismeret	1	36		1	36		1	36		1	31	139				
Magyar nyelv	2	72		1	36		1	36		1	31	175				
Irodalom	2	72		3	108		3	108		3	93	381				
Idegen nyelvek	4	144		4	144		4	144		4	124	556	4	124		
Matematika	3	108		3	108		3	108		3	93	417				
Történelem	2	72		2	72		3	108		3	93	345				
Etika					0					1	31	31				
Informatika	2	72		2	72							144				
Művészetek					0		1	36				36				
Testnevelés	5	180		5	180		5	180		5	155	695				
Osztályfőnöki	1	36		1	36		1	36		1	31	139				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	108			0							108				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia				2	72		2	72		2	62	206				
Kötelezően választható: Emelt szintű érettségi vagy Idegen nyelv , vagy Fizika vagy Informatika vagy Szakmai tantárgy							2	72		2	62	134				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek				1	36							36				
Közismeret összesen	25	900		25	900		26	900		26	806	3542	4	124		
Szakmai modulok:	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	9.-12.	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>
Foglalkoztatás II.														0,5		15,5
Foglalkoztatás I.														2		62
Közszolgálati ügyintézői ismeretek	1,5		54										54			
Magánbiztonság és vagyonvédelem I.	1		36										36			
Magánbiztonság és vagyonvédelem II.				1		36							36			
Magánbiztonság és vagyonvédelem III.							0,5		18				18			
Magánbiztonság és vagyonvédelem IV. gyakorlat											1	31	31			

Személy- és va- gyonvédelmi ismeretek gyakorlat							0,5	18				18			
Személy és va- gyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat										1	31	31			
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.	1		36	0,5		18						54			
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	2,5		90									90			
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.				4		144						144			
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.							4		144			144			
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok V.										2		62	62		
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat					1	36						36			
Közzszolgálati ügyintézői ismeretek	0,5		18									18			
Közzszolgálati ügyintéző gyakorlati ismeretek		0,5	18									18			
Rendészeti szakmai idegen nyelv				1		36						36			
Rendészeti szakmai informatika							0,5		18			18			
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat I.		0,5	18									18			
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat II.		3,5	126									126			
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat III.					3	108						108			
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat IV.								3	108			108			
Önvédelem és intézkedés taktika							0,5		18	2		62	80		
Ügyviteli ismeretek											1	31	31		
Ügyviteli ismeretek								1	36				36		
Ügyviteli ismeretek														4	124
Ügyviteli gyakorlat														2,5	77,5
Közzszolgálati ügyintézői ismeretek				1,5		54				1,5		46,5	100,5	4	124
Közzszolgálati ügyintézői gyakorlat											1,5	46,5	46,5		2 62

E-közigazgatás elmélete														4		124
E-közigazgatás gyakorlata															2	62
Ügyfélszolgálati kommunikáció														2,5		77,5
Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat															3	93
Ügyfélszolgálati kommunikáció														2		62
Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat															2,5	77,5
Szakmai modulok összesen:	6,5	4,5	396	8	4	432	5,5	4,5	360	5,5	4,5	310	1498	19	12	961
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	11		396	12		432	10		360	10		310	1498	31		961
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	234	162	396	288	144	432	198	162	360	171	140	310	1498	589	372	961
Nyári összefüggő szakmai gyakorlat			0			140			140			0	280			
Tanulók heti/éves óraszám:	36		1296	37		1332	36		1296	36		1116	5040	35		1085
Képzési arányok szakmai modulokban	2739			Szakmai elmélet			1479,5			54,02%						
				Szakmai gyakorlat			1259,5			45,98%						

Tantárgyi struktúra és óraszámok - RENDESZET ÉS KÖZSZOLGÁLAT XXXVIII. szakgimnázium

Közzszolgálati ügyintéző (54 345 01)

érettségire épülő szakképző évfolyam (13.-14. évfolyam) nappali

(2016. szeptember 1-től)

Tantárgy							
	13. évfolyam			14. évfolyam			Összesen
	heti	éves		heti	éves		éves
Közismeret							
Szakmai idegen nyelv	4	144		4	124		268
Közismeret összesen	4	144		4	124		268
Szakmai modulok:	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	
Foglalkoztatás II.				0,5		15,5	15,5
Foglalkoztatás I.				2		62	62
Közzszolgálati ügyintézői ismeretek	1,5		54				54
Magánbiztonság és vagyonvédelem I.							
Magánbiztonság és vagyonvédelem II.							
Magánbiztonság és vagyonvédelem III.							
Magánbiztonság és vagyonvédelem IV. gyakorlat							
Személy és vagyonvédelmi ismeretek gyakorlat							
Személy és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat							
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.							
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	2,5		90				90
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	4		144				144
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	4		144				144
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok V.	2		72				72
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat		1	36				36
Közzszolgálati ügyintézői ismeretek	0,5		18				18
Közzszolgálati ügyintéző gyakorlati ismeretek							
Rendészeti szakmai idegen nyelv							
Rendészeti szakmai informatika							
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat I.							
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat II.		3,5	126				126
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat III.		3	108				108
Önvédelem és intézkedés taktika gyakorlat IV.		3	108				108
Önvédelem és intézkedés taktika	2		72				72
Ügyviteli ismeretek							
Ügyviteli ismeretek				4		124	124
Ügyviteli gyakorlat					2,5	77,5	77,5

Közszolgálati ügyintézői ismeretek	3		108	4		124	232
Közszolgálati ügyintézői gyakorlat		1	36		2	62	98
E-közigazgatás elmélete				4		124	124
E-közigazgatás gyakorlata					2	62	62
Ügyfélszolgálati kommunikáció				2,5		77,5	77,5
Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat					3	93	93
Ügyfélszolgálati kommunikáció				2		62	62
Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat					2,5	77,5	77,5
Szakmai modulok összesen:	19,5	11,5	1116	19	12	961	2077
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	31		1116	31		961	2077
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	702	414	1116	589	372	961	2077
Nyári összefüggő szakmai gyakorlat			160			0	160
Tanulók heti/éves óraszám:	35		1420	35		1085	2505
Képzési arányok szakmai modulokban	2237		Szakmai elmélet		1291		57,71%
			Szakmai gyakorlat		946		42,29%

Tantárgyi struktúra és óraszámok
Számítógép-szerelő, karbantartó (34 523 02) szakközépiskola
(9. - 11. évfolyam) esti
(2016. szeptember 1-től)

Tantárgy									
	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam		Összesen
	heti	éves		heti	éves		heti	éves	éves
Közismeret									
Bibliaismeret		0			0			0	0
Angol nyelv	1	36		2	72		2	62	170
Informatika	0,5	18			0			0	18
Magyar- kommunikáció	2	72		1	36			0	108
Matematika	2	72		1	36		2	62	170
Osztályfőnöki	1	36		1	36		1	31	103
Társadalomismeret	1	36		1	36			0	72
Természetismeret	1,5	54			0			0	54
Testnevelés és sport		0			0			0	0
Közismeret összesen	9	324		6	216		5	155	695
Szakmai modulok:	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>
11499-12 Foglalkoztatás II.							0,5		15,5
11498-12 Foglalkoztatás I.							1		31
IT alapok	1,5		54						54
IT alapok gyakorlat		1	36						36
Hálózati ismeretek	0,5		18	1		36	1,5		46,5
Hálózati ismeretek gyakorlat		1,5	54		1	36		2	62
Operációs rendszerek	0,5		18	0,5		18			0
Operációs rendszerek gyakorlat		1	36		2	72		2	62
Számítógéprendszer hibáinak elhárítása	1		36	2		72	2		62
Számítógéprendszer hibáinak elhárítása gyakorlat		2	72		5,5	198		4	124
Szakmai modulok összesen:	3,5	5,5	324	3,5	8,5	432	5	8	403
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	9		324	12		372	13		403
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	126	198	324	126	306	432	155	248	403
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat</i>						0			0
Tanulók heti/éves óraszám:	18		648	18		588	18		558
Képzési arányok szakmai modulokban	1159	Szakmai elmélet		407					35,12%
		Szakmai gyakorlat		752					64,88%

Tantárgyi struktúra és óraszámok
Számítógép-szerelő, karbantartó (34 523 02)
Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül 11. -12. évf esti
(2016. szeptember 1-től)

Tantárgy						
	Ksz/11. évf.			Ksz/12. évf.		
	heti	éves		heti	éves	Összesen
Közismeret						
Bibliaismeret		0			0	0
Idegen nyelv		0			0	0
Informatika						
Magyar- kommunikáció						
Matematika						
Osztályfőnöki						
Társadalomismeret						
Természetismeret						
Testnevelés és sport						
Közismeret összesen	0	0		0	0	0
Szakmai modulok:	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>	<i>elm.</i>	<i>gyak.</i>	<i>éves</i>
11499-12 Foglalkoztatás II.	0,5		18			18
11498-12 Foglalkoztatás I.	1		36			36
IT alapok	1		36			36
IT alapok gyakorlat		1	36			36
Hálózati ismeretek	1,5		54	1		31
Hálózati ismeretek gyakorlat		2	72		2	62
Operációs rendszerek	1,5		54			0
Operációs rendszerek gyakorlat		2	72		4	124
Számítógéprendszer hibáinak elhárítása	2		72	4		124
Számítógéprendszer hibáinak elhárítása gyakorlat		5,5	198		7	217
Szakmai modulok összesen:	7,5	10,5	648	5	13	558
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	18		648	18		558
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	270	378	648	155	403	558
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat</i>						0
Tanulók heti/éves óraszám:	18		648	18		558
Képzési arányok szakmai modulokban	1206	Szakmai elmélet		425		35,24%
		Szakmai gyakorlat		781		64,76%

A választott kerettanterv 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet 15. melléklet alapján kialakított

helyi tanterv a szakközépiskola 12-13. évfolyama számára

nappali munkarend szerint

Évfolyam / Tantárgyak	12. évfolyam	13. évfolyam
Irodalom	4,5	5
Magyar nyelv	2	2
Idegen nyelv	6,5	7
Matematika	7	7
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	5	6
Természetismeret	2	–
Informatika	2	3
Testnevelés és sport	5	5
Osztályközösség-építő prog- ram	1	1
<i>Szabadon tervezhető</i>	0	0
Összesen	35	36

A választott kerettanterv 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet 15. melléklet alapján kialakított

helyi tanterv a szakközépiskola 12-13. évfolyama számára
esti munkarend szerint

Évfolyam / Tantárgyak	12. évfolyam	13. évfolyam
Irodalom	3	3
Magyar nyelv	1	1
Idegen nyelv	4	4
Matematika	4,5	4,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3,5	3,5
Természetismeret	1	-
Informatika	1	2
Testnevelés és sport	–	–
Osztályközösség-építő program	–	–
<i>Szabadon tervezhető</i>	0	0
Összesen	18	18

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek kiválasztásának elvei a 17/2014.(III.12.) EMMI rendelet alapján

A tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása egységes elvek alapján történik. A kiválasztásnál követelményként jelentkezik:

- Az önálló ismeretszerzést segítő, a diákok tanulási metodikájának, az otthoni tanulásra megfelelő legyen.
- Tartalmában, tananyagában feleljen meg az egyes tantárgyak tudományos elvárásainak, az érettségi követelményeknek.
- Kellően motiváló legyen (színes, esztétikus, gazdagon illusztrált, logikus felépítésű).
- Szerepeljen a tankönyvjegyzékben.
- Munkaközösségi szinten történő egységesítése révén ne akadályozza az iskola képzési rendszerében előforduló osztályok közötti átjárhatóságot.
- Tekintettel a tanulók gazdasági helyzetére, csak a legnélkülözhetetlenebb segédanyagokat követeljük meg.
- Hosszabb távra alkalmazható legyen - könyvtári, kölcsönözhető állomány kialakítását tegye lehetővé.
- Az iskola tárgyi és személyi feltételeinek megfelelően saját készítésű tanulmányi segédleteket is biztosítunk.
- A nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használják a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.
- A tankönyvhöz rendelkezésre álljon olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel. A tankönyv lehetőséget biztosítson olyan digitális hozzáférésre, amely segítik a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve pályázatokat és egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

- Az oktatás feladata olyan ismeretek és képességek nyújtása, amelyek átfogják az általános műveltség középfiskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középfiskolai) tanulmányait, rendezve és kiegészítve ezek eredményeit.
- Célja megteremteni az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés lehetőségét.
- A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

- Hangsúlyt helyezünk arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejtője legyen. Ily módon törekszünk a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására, - különös tekintettel a középszintű érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására.
- Fontosnak tartjuk a reprodukzív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítását a problémamegoldó és a kreatív működés irányába.

4. Mindennapos testnevelés

A nappali rendszerű és a nappali munkarend szerinti oktatásban részt vevő tanulóink számára heti 5 testnevelés órát tartunk minden évfolyamon. Heti három testnevelés órán történő részvétel kötelező azoknak a tanítványainknak, akik heti rendszerességgel igazoltan sportolnak az iskolai diáksportkörben vagy valamely iskolán kívüli sportkörben. Egyénileg követjük minden olyan tanítványunk iskolai sportkörben vagy külső szakosztályban történő rendszeres sportolását, amennyiben a rendszeresség megszakad, azonnali hatállyal visszaléptetjük a heti öt órás rendszerbe.

A felnőttoktatásban részt vevő tanulók számára - a Nemzeti Köznevelési törvény 60. § (9) bekezdés c) pontja szerint – a mindennapos testnevelés nem kötelező, igény esetén részükre sportköri foglalkozást szervezünk.

5. A választható tantárgyak, és választható érettségi vizsgatárgyak, a pedagógusválasztás szabályai

A nappali rendszerű képzéseken az érettségi vizsgára felkészítő kötelezően választható tantárgyak: biológia, földrajz, vizuális kultúra, fizika, kémia, etika, informatika, ha tantárgyanként minimum 6 fő választja.

Választható érettségi tantárgyak: biológia, földrajz, vizuális kultúra, fizika, kémia, etika, informatika, testnevelés.

Emelt szintű érettségi vizsgára választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, angol nyelv, német nyelv, biológia, földrajz, informatika.

Ha a tanuló a fenti tantárgyak valamelyikéből a helyi tanterv követelményeit teljesítette, abból a tantárgyból az iskolánkban középszintű érettségi vizsgát tehet, illetve közép- és emelt szinten is érettségi vizsgára jelentkezhet.

A választható tantárgyakat és foglalkozásokat megtartó pedagógusok az éves tantárgyfelosztás alapján kerülnek beosztásra.

Az iskola a gimnáziumban emelt szintű oktatást szervez a tanuló által választott, emelt szintű érettségi vizsgára választható tárgyból.

A NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §-ában foglaltak szerint az emelt szintű oktatásban érintett tanulócsoporthoz idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom esetén legalább heti öt, minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.

Az emelt szintű képzés szervezésének technikája: az alapóraszámhoz illesztett + 2 óra biztosítással készítjük fel a tanulókat az emelt szint követelményeire (magyar nyelv és irodalom, történelem, biológia stb.).

Az érettségi vizsgára való felkészítés és a jelentkezés szabályait az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szabályozza részletesen, melynek legfontosabb elemei a következők:

- A középiskolának a 11-12. évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítani kell, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.
- A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül a középiskola a helyi tantervében határozza meg, hogy mely további – legalább két – vizsgatárgyból teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést.
- Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.
- Tanulói igény esetén az iskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.
- Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.
- Az érettségi vizsgára jelentkező – függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában – szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.

A kötelező tanítási időn túl igénybe vehető szolgáltatások:

program	feltétel
tanulmányi versenyekre, pályázatra való felkészítés	megfelelő tanulmányi eredmény és magatartás
egyéb versenyekre felkészítés	tehetség, szorgalom
szakkör, önképzőkör	érdeklődés
könyvtár- és számítógép-használat, internet	öntevékenység vagy érdeklődés
speciális tanfolyamok	iskolai vagy csoportszervezés
differentiált képességfejlesztés	szaktanár, osztályfőnök, szülő kérése, javaslata
önköltséges tanfolyamok	igény szerint

6. A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból

Magyar nyelv és irodalom

1. **Magyar nyelv**
 - 1.1. Kommunikáció
 - 1.2. A magyar nyelv története
 - 1.3. A szöveg
 - 1.4. A nyelvi szintek
 - 1.5. Ember és nyelvhasználat
 - 1.6. A retorika alapjai
 - 1.7. Stílus és jelentés
2. **Irodalom**
 - 2.1. Szerzők, művek
 - 2.2. Művek a magyar irodalomból I.: Kötelező szerzők
 - 2.3. Művek a magyar irodalomból II.: Választható szerzők
 - 2.4. Művek a magyar irodalomból III.: Kortárs szerzők
 - 2.5. Művek a világirodalomból
 - 2.6. Színház és dráma
 - 2.7. Az irodalom határterületei
 - 2.8. Regionális kultúra és határon túli irodalom
3. **Értelmezési szintek, megközelítések**
 - 3.1. Témák, motívumok
 - 3.2. Műfajok, poétika
 - 3.3. Korszakok, stílustörténet

Matematika

1. **Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok**
 - 1.1. Halmazelmélet
 - 1.2. Logika, logikai műveletek, fogalmak, tételek, bizonyítások
 - 1.3. Kombinatorika
 - 1.4. Gráfok
2. **Számelmélet, algebra**
 - 2.1. Számfogalom
 - 2.2. Számelmélet
 - 2.3. Algebrai kifejezések, műveletek
 - 2.4. Hatvány, gyök, logaritmus
 - 2.5. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
3. **Függvények, az analízis elemei**
 - 3.1. Függvények, függvények grafikonjai, függvény-transzformációk
 - 3.2. Függvények jellemzése
 - 3.3. Sorozatok
4. **Geometria, koordináta geometria, trigonometria**
 - 4.1. Alapfogalmak, pont-halmazok
 - 4.2. Geometriai transzformációk
 - 4.3. Síkgeometriai alakzatok, háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
 - 4.4. Térbeli alakzatok
 - 4.5. Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás

- 4.6. Vektorok
- 4.7. Trigonometria
- 4.8. Koordináta geometria
- 5. **Valószínűség-számítás, statisztika**
 - 5.1. Leíró statisztika
 - 5.2. A valószínűség-számítás elemei

Történelem

- 1. **Az ókor és kultúrája**
 - 1.1. Poliszok az ókori Hellaszban
 - 1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
 - 1.3. Az európai kultúra alapjai
- 2. **A középkor**
 - 2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
 - 2.2. A középkori egyház
 - 2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
 - 2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
 - 2.5. A középkor kultúrája
- 3. **A középkori magyar állam megeremtése és virágkora**
 - 3.1. A magyar nép története az államalapításig
 - 3.2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora
 - 3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
 - 3.4. A Hunyadiak
- 4. **Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban(1492–1789)**
 - 4.1. A földrajzi felfedezések és következményeik
 - 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
 - 4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17–18. században
 - 4.4. A felvilágosodás kora
 - 4.5. Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században
- 5. **Magyarország a kora újkorban (1490–1790)**
 - 5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
 - 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
 - 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
 - 5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
 - 5.5. Művelődés, egyházak, iskolák
- 6. **A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789–1914)**
 - 6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
 - 6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
 - 6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
 - 6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai
- 7. **A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790–1914)**
 - 7.1. A reformkor
 - 7.2. Forradalom és szabadságharc
 - 7.3. A kiegyezés és a dualizmus
 - 7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában
- 8. **A világháborúk kora (1914–1945)**
 - 8.1. Az első világháború és következményei
 - 8.2. Gazdaság, társadalom és életmód
 - 8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus

- 8.4. A kommunista diktatúra
- 8.5. A második világháború
9. **Magyarország a világháborúk korában (1914–1945)**
 - 9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon
 - 9.2. A Horthy-korszak
 - 9.3. Művelődési viszonyok és társadalom
 - 9.4. Magyarország a második világháborúban
10. **A jelenkor (1945-től napjainkig)**
 - 10.1. A kétpólusú világ kialakulása
 - 10.2. A „harmadik világ”
 - 10.3. A kétpólusú világrend megszűnése
 - 10.4. Az európai integráció
 - 10.5. A globális világ sajátosságai
11. **Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig**
 - 11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
 - 11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
 - 11.3. A Kádár-korszak
 - 11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
 - 11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság
12. **Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek**
 - 12.1. A társadalom tagozódása és a társadalmi felelősségvállalás
 - 12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
 - 12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek, a munkavállalói jogok és kötelességek

Idegen nyelv (angol/német)

1. Személyes vonatkozások, család	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) • Családi élet, családi kapcsolatok • A családi élet mindennapjai, otthoni teendők • Személyes tervek
2. Ember és társadalom	<ul style="list-style-type: none"> • A másik ember külső és belső jellemzése • Baráti kör • A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel • Női és férfi szerepek • Ünnepek, családi ünnepek • Öltözködés, divat • Vásárlás, szolgáltatások (posta) • Hasonlóságok és különbségek az emberek között
3. Környezetünk	<ul style="list-style-type: none"> • Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) • A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek • A városi és a vidéki élet összehasonlítása • Növények és állatok a környezetünkben • Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért? • Időjárás

4. Az iskola	<ul style="list-style-type: none"> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
5. A munka világa	<ul style="list-style-type: none"> Diákmunka, nyári munkavállalás Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
6. Életmód	<ul style="list-style-type: none"> Napirend, időbeosztás Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) Étkezési szokások a családban Ételek, kedvenc ételek Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben Gyakori betegségek, sérülések, baleset Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	<ul style="list-style-type: none"> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet Kulturális események
8. Utazás, turizmus	<ul style="list-style-type: none"> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés Nyaralás itthon, illetve külföldön Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
9. Tudomány és technika	<ul style="list-style-type: none"> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
10. Gazdaság	<ul style="list-style-type: none"> Családi gazdálkodás A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)

Földrajz

1. *Általános természeti földrajz*

- 1.1. A földrajzi környezet ábrázolása, térképi ismeretek
 - 1.1.1. A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai.
 - 1.1.2. Tájékozódás a térképen és a térképpel.
 - 1.1.3. Távérzékelés és térinformatika.
- 1.2. Kozmikus környezetünk
 - 1.2.1. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem.
 - 1.2.2. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem.
 - 1.2.3. A Nap és kísérői.
 - 1.2.4. A Föld, mint égitest. (Tengely körüli forgás, Nap körüli keringés.)
 - 1.2.5. Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében.
- 1.3. A geoszférák földrajza
 - 1.3.1. A kőzetburok
 - 1.3.2. A levegőburok

- 1.3.3. A vízburok földrajza
- 1.3.4. A talaj
- 1.3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
- 1.4. A földrajzi övezetesség
 - 1.4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetesség. A vízszintes földrajzi övezetesség.
 - 1.4.2. Az egyes övezetek egyedi jellemzői.
 - 1.4.3. A forró övezet.
 - 1.4.4. Az egyes övezetek egyedi jellemzői. A hideg övezet.
 - 1.4.5. A függőleges földrajzi övezetesség.
- 2. **Társadalmi és regionális földrajz**
 - 2.1. A népesség- és településföldrajz
 - 2.1.1. Demográfiai folyamatok. A népesség összetétele.
 - 2.1.2. Településtípusok, urbanizáció.
 - 2.2. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
 - 2.2.1. Nemzetgazdaságok és a világgazdaság. Integrációs folyamatok.
 - 2.2.2. A globalizáció.
 - 2.2.3. A monetáris világ.
 - 2.3. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok
 - 2.4. Magyarország földrajza
 - 2.4.1. A Kárpát-medence természet- és társadalom-földrajzi sajátosságai.
 - 2.4.2. Magyarország természetföldrajzi adottságai.
 - 2.4.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői.
 - 2.4.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi- gazdasági képe.
 - 2.4.5. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői.
 - 2.4.6. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme. Magyarország környezeti állapota.
 - 2.4.7. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok.
 - 2.5. Európa regionális földrajza
 - 2.5.1. Európa általános természetföldrajzi képe.
 - 2.5.2. Európa általános társadalom-földrajzi képe. Az Európai Unió.
 - 2.5.3. A területi fejlettség különbségei Európában.
 - 2.5.4. Az Európai Unió magterületei
 - 2.5.5. Fejlett gazdaságú országok Európa közepén
 - 2.5.6. A gazdasági felzárkózás lehetőségeinek példái (Olaszország).
 - 2.5.7. Kelet-, Közép- és Délkelet-Európa rendszerváltó országai
 - 2.5.8. Kelet-Európa (Oroszország, Ukrajna).
 - 2.6. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei
 - 2.6.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei.
 - 2.6.2. A demográfiai és urbanizációs válság.
 - 2.6.3. Élelmezési válság.
 - 2.6.4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei.
 - 2.6.5. A környezet- és a természetvédelem feladatai.
 - 2.7. Európán kívüli földrészek földrajza
 - 2.7.1. A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe.
 - 2.7.2. Ázsia általános földrajzi jellemzői. Ázsia regionális földrajza
 - 2.7.3. Ausztrália és Óceánia.

- 2.7.4. Afrika általános földrajzi jellemzői. Afrika regionális földrajza. Amerika földrajza.
- 2.7.5. Amerika országai, regionális földrajza
- 2.8. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
 - 2.8.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei.
 - 2.8.2. Élelmezési válság.
 - 2.8.3. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei.
 - 2.8.4. A környezet- és a természetvédelem feladatai.

Biológia

1. ***Bevezetés a biológiába***
 - 1.1. A biológia tudománya
 - 1.2. Fizikai, kémiai alapismeretek
2. ***Egyed alatti szerveződési szint***
 - 2.1. Elemek, ionok
 - 2.2. Szervetlen molekulák
 - 2.3. Az anyagcsere folyamatai
3. ***Az egyed szerveződési szintje***
 - 3.1. Felépítés és lebontás kapcsolata
 - 3.2. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
 - 3.3. Felépítő folyamatok
 - 3.4. Felépítő folyamatok
4. ***Az emberi szervezet***
 - 4.1. Viselkedés, homeosztázis, kültakaró, a mozgás, a légzés, táplálkozás, anyagszállítás, kiválasztás, szabályozás, idegrendszer, hormonrendszer, szaporodás
5. ***Egyed feletti szerveződési szintek***
 - 5.1. Populáció, ökoszisztéma, bioszféra, életközösségek, környezetvédelem és természetvédelem
6. ***Öröklődés, változékonyság, evolúció***
 - 6.1. Molekuláris genetika, Mendeli genetika, populációgenetika és evolúciós folyamatok, a bioszféra evolúciója

Informatika

1. ***Információs társadalom***
 - 1.1. Információkezelés
 - 1.1.1. Az információkezeléssel kapcsolatos alapfogalmak ismerete.
 - 1.2. Jogi és etikai ismeretek
 - 1.2.1. Adatbiztonság, szerzői jog, etikai vonatkozások ismerete.
 - 1.3. Információs rendszerek, információs társadalom
 - 1.3.1. Információs rendszerek alkalmazása.
 - 1.3.2. Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazási lehetőségeinek ismerete.
 - 1.4. Elektronikus szolgáltatások
 - 1.4.1. Az elektronikus szolgáltatások jellemzőinek ismerete.
2. ***Informatikai alapismeretek – hardver***
 - 2.1. Informatikai környezet
 - 2.1.1. Az informatikai környezet jellemzőinek ismerete.

- 2.2. A számítógép és a perifériák
 - 2.2.1. A számítógép és a kapcsolódó perifériák típusai, főbb jellemzői és feladataik.
- 3. **Informatikai alapismeretek – szoftver**
 - 3.1. Az operációs rendszer
 - 3.1.1. Az operációs rendszer funkciói és műveletei.
 - 3.2. Állománykezelés
 - 3.2.1. Állományokkal kapcsolatos műveletek ismerete, alkalmazása.
 - 3.3. Hálózatok működése
 - 3.3.1. Hálózatok működésének alapelvei.
 - 3.3.2. Hozzáférési jogok, adatvédelem.
- 4. **Szövegszerkesztés**
 - 4.1. Szövegszerkesztő program használata
 - 4.1.1. Dokumentum készítése.
 - 4.1.2. Dokumentum mentése, nyomtatása.
 - 4.2. Szövegszerkesztő program műveletei
 - 4.2.1. Szöveg beillesztése és formázása.
 - 4.2.2. Objektumok beillesztése és formázása.
- 5. **Táblázatkezelés**
 - 5.1. Táblázatkezelő program használata
 - 5.1.1. Táblázat készítése.
 - 5.1.2. Táblázat mentése, nyomtatása.
 - 5.2. Táblázatkezelő program műveletei
 - 5.2.1. Adatok beillesztése, formázása.
 - 5.2.2. Megfelelő adattípusok alkalmazása.
 - 5.2.3. Cellahivatkozások használata.
 - 5.2.4. Képletek szerkesztése.
 - 5.3. Diagramok szerkesztése
 - 5.3.1. Megfelelő diagramtípus kiválasztása. Diagram szerkesztése.
 - 5.4. Problémamegoldás táblázatkezelővel
 - 5.4.1. Tantárgyi feladatok megoldása.
- 6. **Adatbáziskezelés**
 - 6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
 - 6.1.1. Az adatbázis-kezeléssel kapcsolatos fogalmak ismerete.
 - 6.2. Adatbázis-kezelő program használata
 - 6.2.1. Adattábla készítése.
 - 6.2.2. Adatok bevitele, megfelelő adattípusok kiválasztása, adatok módosítása, törlése, megjelenítése.
 - 6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása.
 - 6.3. Adatbázis-kezelő műveletek
 - 6.3.1. Lekérdezések, függvények használata.
 - 6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés, összesítés.
- 7. **Információs hálózati szolgáltatások**
 - 7.1. Kommunikáció az interneten
 - 7.1.1. Keresőrendszerek alkalmazása.
 - 7.1.2. Infokommunikációs eszközök alkalmazása.
 - 7.1.3. Az elektronikus publikálás módszereinek ismerete.
 - 7.2. Weblapkészítés
 - 7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezetének ismerete.
 - 7.2.2. Honlapok készítése.

8. *Prezentáció és grafika*

- 8.1. Prezentációkészítő program használata
 - 8.1.1. Prezentáció készítése.
 - 8.1.2. Prezentáció mentése, nyomtatása.
- 8.2. Prezentációkészítő program műveletei
 - 8.2.1. Szöveg beillesztése, formázása.
 - 8.2.2. Objektumok beillesztése, formázása.
- 8.3. Grafika
 - 8.3.1. A grafikai eszközök használata.
 - 8.3.2. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása, képek beillesztése.

9. *Könyvtárhasználat*

- 9.1. Könyvtárak
 - 9.1.1. A könyvtárak funkciói.
 - 9.1.2. Könyvtártípusok.
 - 9.1.3. Elektronikus könyvtárak.
 - 9.1.4. Dokumentumtípusok
- 9.2. Információkeresés
 - 9.2.1. Katalógusok, számítógépes információkeresés.
 - 9.2.2. Hivatkozások alkalmazása.

Fizika

Témakörök

1. Mechanika

- Newton törvényei
- Pontszerű és merev test egyensúlya
- Mozgásfajták
- Munka, energia
- Folyadékok és gázok mechanikája

2. Hőtan, termodinamika

- Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
- Hőtágulás
- Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
- Az ideális gáz kinetikus modellje
- Energia-megmaradás hőtani folyamatokban
- Kalorimetria
- Halmazállapot-változások
- A termodinamika II. főtétele
- A hőterjedés formái

3. Elektromágnesség

- Elektromos mező
- Egyenáram
- Az időben állandó mágneses mező
- Az időben változó mágneses mező
- Elektromágneses hullámok

4. Optika

- A fény mint elektromágneses hullám

5. Atomfizika, magfizika

- Az anyag szerkezete
- Az atom szerkezete

- A kvantumfizika elemei
- Az atommagban lejátszódó jelenségek
- Sugárvédelem

6. Gravitáció, csillagászat

- A gravitációs mező
- Csillagászat

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

- A fizikatörténet fontosabb személyiségei
- Felfedezések, találmányok, elméletek

Kémia

Témakörök

1. Általános kémia

- Atomszerkezet
- Kémiai kötések
- Molekulák, összetett ionok
- Anyagi halmazok
- Reakciókinetika
- Kémiai átalakulások

2. Szervetlen kémia

- Hidrogén
- Nemesgázok
- Halogénelemek és vegyületeik
- Oxigéncsoport és vegyületeik
- A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
- A szénecssoport elemei és vegyületeik
- Fémek

3. Szerves kémia

- A szerves vegyületek általános jellemzői
- A szénhidrogének elemei és vegyületeik
- Halogéntartalmú szerves vegyületek
- Oxigéntartalmú szerves vegyületek
- Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
- Szénhidrátok
- Fehérjék
- Nukleinsavak
- Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

- Anyagmennyiség
- Gázok
- Oldatok, elegyek, keverékek
- Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- Termokémia
- Kémiai egyensúly
- Kémhatás
- Elektrokémia

Vizuális kultúra

A) Alkotás

I. Vizuális eszközök

- Vizuális nyelv
- Technikák

II. Tevékenységszintek

- Ábrázolás, látványértelmezés
- Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

B) Befogadás

I. Vizuális eszközök

- Megjelenítés sajátosságai
- Technikák

II. Tevékenységterületek

- Vizuális kommunikáció
- Tárgy- és környezetkultúra
- Kifejezés és képzőművészet

7. Az emelt szintű érettségi vizsga témakörei és követelményei

Az egyes vizsgatárgyak követelményeit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló (többször módosított) **40/2002. (V. 24.) OM rendelet** tartalmazza. A követelmények változásai miatt itt csak az elérhetőségét tüntetjük fel:

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0200040.om

8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A nappali rendszerű iskolai oktatásban a tanév közben félév végén és a tanév végén értékeljük a tanulók magatartását és szorgalmát.

A felnőttoktatás külön rendelkezései értelmében a tanulók magatartását, szorgalmát értékelni nem kell.

A tanulók tantárgyi teljesítményének mérése

- A nappali rendszerű képzésben tanév közben folyamatosan, a nappali rendszerű iskolai oktatás értékelési rendszerének megfelelően történik.
- Az esti munkarend szerinti képzésben a tanév közben beszámolók formájában történik. A beszámolók - félévente legalább kettő- időpontjait a nevelőtestület határozza meg és a munkatervben rögzíti.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a pedagógusok az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete alapján, illetve házi dolgozatok formájában is ellenőrizhetik, illetve kérhetik számon az ismereteket.
- Amennyiben az órai értékelés igazolható okok miatt nem lehetséges, a tanuló osztályozóvizsgát köteles tenni.

A számonkérés általános formái, típusai:

- szóbeli
- írásbeli
- házi dolgozat
- elektronikus úton továbbított anyagok

A leggyakrabban alkalmazott diagnosztikus értékelés típusai:

- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- kompetenciamérés.

A leggyakrabban alkalmazott formatív értékelés típusai:

- szóbeli számonkérés,
- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- rögzített válaszadást tételező feladat ellenőrzése: írásos vagy egyéb tevékenységgel (összekötés, aláhúzás, bekeretezés, megjelölés, sorszámozás, kiszínezés, berajzolás stb.)
- rögzített válaszadás,
- projektfeladatok értékelése.

A leggyakrabban alkalmazott szummatív értékelés típusai:

- a tanár által készített mérőeszköz,
- standardizált mérőeszköz,
- a tudásszintmérő tesztek,
- feleletválasztó vagy -alkotó tesztek,
- képesség-jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok.

Számonkérés módszerei

Az írásbeli számonkérés: feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, fordítás, szódolgozat, szómagyarázat, nyelvtani teszt, fogalmazás, házi feladat v. dolgozat, feladatsor, komplex feladatlap.

<i>Az írásbeli beszá- moltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelés- ben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
az év eleji szintfelmé- rő dolgozat (diagnosz- tikus)	év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag szá- monkérése	alkalmanként max. 45 perc felelet értékű	felelet értékű	
témaközi dolgozat (formatív)	egy-egy tananyag, tananyagrészt, alapfogalmak, alap- készségek számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
házi feladat vagy dolgozat (formatív)	egy-egy tananyag- hoz, tananyagrészt- hez kapcsolódó, előkészített tudás- tartalom otthoni elmélyítése, szá- monkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
témazáró dolgozat (szummatív)	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	tárgyanként max. 45 p., egyes tárgyak esetében max. 2×45 p.	duplán számít	1 nap max. 2×45 p.-es dolgo- zat – előre jelezve (Házirend)

záró szintfelmérő dolgozat(szummatív)	az éves tananyag számonkérése	max. 2×45 perc	az év végi értékelésnél döntő szerepű osztályzat	1 nap max. 2×45 p.- es felmérés íratható, előre jelezve
---------------------------------------	-------------------------------	----------------	--	---

Szóbeli számonkérés

- Kiemelten fontos, hogy a tanulók *szóbeli kifejezőképességének* fejlesztése érdekében minél többet ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Alátámasztják ezt a törekvésünket a záróvizsgák tapasztalatai, s az a tény is, hogy egyre több tanuló küzd írásbeli nehézségekkel. Számonkérésünkben, értékelésünkben fontos az *önálló gondolkodásra ösztönző feladat*, az összefüggések meglátása. A *számonkérés legyen rendszeres*, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre.

<i>A szóbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
témaközi felelet, tanórai tevékenység (formatív)	1-1 tananyag, tananyagrészek alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	alkalmanként max. 5-15 p.	felelet értékű	
témazáró felelet (szummatív)	vizsgatételek számonkérése.	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	duplán számít	előre jelezve (Házirend)

Követelmények:

- A továbbhaladás minimum feltételeinek teljesítése esetén lehetséges
- Az írásban/ elektronikusan leadott anyagoknak olvashatónak, külső megjelenésében áttekinthetőnek és tetszetősnek kell lennie.

Az iskolai értékelés alapelvei:

- legyen objektív,
- nevelő, motiváló hatású,
- rendszeres és nyilvános (a tanulók is értesüljenek róla, ill. véleményüket is kinyilváníthatják),
- legyen diákközpontú, vegye figyelembe a felvett tanulók képességeit,
- az értékelés történhet szóban, és érdemjegyek, osztályzatok formájában, írásban,
- a tananyagbeli követelményeket az első tanórán a szaktanárnak ismertetnie kell,
- nem kérhető számon olyan ismeretanyag, amelynek feldolgozása a tanórán, foglalkozáson nem történt meg, ill. a felnőttoktatásban részt vevő tanuló tájékoztatása nem történt meg, hogy arra önállóan kell felkészülnie,
- a követelménytámasztásban érvényesüljön a fokozatosság, képesség – készségorientálás, kreativitás azért, hogy igyekezzünk sikerélményhez juttatni a diákokat,
- a szóbeli vizsgák tételsorait a vizsga megkezdése előtt legalább 1 hónappal el kell juttatni a tanulóknak,
- csak a tanított, illetve az előre kiadott tételsorban szereplő témákat lehet a tanulóktól számon kérni.

A Bibliaismeret tantárgy értékelése

A kötelezően választható Bibliaismeret tantárgy értékelése a tantárgyak értékelési módszerét követi, tehát osztályzatokat kapnak a tanulók. Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A Bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatok legyenek, kerülni kell a kötelező házi feladatot. A memoriterek is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezetek követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódunk, vagy projektfeladatokat adunk, s a projektmunkát értékeljük a témakör végén. Ügyelni kell arra, hogy a Bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy, a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei:

- Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk értékelése, minősítése. Ennek során meghatározók az alábbi tényezők:
 - *A magatartás minősítésekor vizsgáljuk:*
 - az iskolai előírások (Házirend, SZMSZ) betartásának következetességét,
 - az érzelmi-indulati és társadalmi tényezők érvényesülését a tanulók viselkedésében,
 - a felelősségérzetet,
 - a megbízhatóságot,
 - közreműködés az iskolai életben, az iskolai és nemzeti hagyományok ápolásában,
 - helyzete az osztályban, illetve együttműködése társaival.
 - *A szorgalom minősítésekor vizsgáljuk:*
 - a tanuló tanulmányi munkához való viszonya, eredményessége (kötelességtudat, pontosság, rendszeresség; szakmai érdeklődés, tudásvágy),
 - a tanuló egyéni képességei, és ennek változtatására irányuló törekvése (emlékezőtehetség, felfogóképesség, figyelemkoncentráció).
- A magatartás és szorgalom minősítése legyen nevelő hatású, ösztönző, segítse a tanulót a helyes önértékelés, önismeret kialakításában. Az értékeléskor figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésére a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk.

A magatartás értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
1.	<i>Példamutatás</i>	nagyon jó	közepes	gyenge	ártó
2.	<i>Közösségi tevékenység</i>	nagyon aktív	aktív	közömbös	érdektelen
3.	<i>Házirend betartása</i>	betartja	betartja	részben tartja be	többször nem tartja be
4.	<i>Személyes viselkedés</i>	példamutató	jó	udvariatlan	durva
5.	<i>Fegyelmezettség</i>	nagyfokú	megfelelő	gyenge	nagyon kifogásolható

A szorgalom értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Hanyag (2)
1.	<i>Tanulmányi munkája</i>	kiváló	igényes	nem egyenletes	folyamatosan rossz
2.	<i>Többletfeladatok</i>	rendszeresen	ritkán vállal	alig vállal	nem vállal
3.	<i>Képesség szerinti munkavégzése</i>	mindig megbízható	rendszeres	rendszertelen	megbízhatatlan
4.	<i>Önálló munkavégzése</i>	példamutató, önként végzi	képessége szerinti	ösztönözni kell	feladatait nem teljesíti
5.	<i>Önképzés</i>	rendszeres	alkalmanként	ritkán	nem

- Az itt megfogalmazott alapelvek mindannyiunk szerint jók, azokat mindenkinek egységesen be kellene tartani, az igazolatlan órákat, más fegyelmezetlenségekkel együtt megfelelő módon adminisztrálni a nem osztályfőnök kollégáknak is. A rendszer működőképessége a mi egységességünkön múlik.
- Félévkor és a tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg. Az értékelésbe a tanulókat is be lehet vonni, mert igen kritikusan látják egymást, amit őszintén el is mondanak.
- Amennyiben a tanulónak fegyelmi büntetése és dicsérete is van az adott értékelési időszakban, akkor az osztályfőnök az osztályban tanítókkal egyetértésben mérlegeli azokat a magatartás fokozatának megállapításához.
- A *magántanuló* magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

A beszámolók rendje az esti munkarend szerinti képzésen

Évközi beszámolók

- Minden, az óratervben meghatározott tantárgyból, félévenként két alkalommal írásbeli és/vagy szóbeli beszámolót tartunk a szaktanárok által összeállított feladatlapokból, tételsorokból.
- A beszámolók a tanóra keretében történnek, időpontjait a nevelőtestület határozza meg és a munkatervben rögzíti és közli a tanulókkal.
- A megszerzett osztályzatokat a szaktanár és az osztályfőnök nyilvántartja.
- A beszámoló eredményét a tanulókkal ismertetnie kell a szaktanárnak.
- Beszámoló alóli halasztást a tanuló – kérelmére - az igazgató engedélyével kaphat.

Év végi beszámolók

- A második félév második beszámolója az év végi beszámoló, eredménye az év végi osztályzat.
- A számonkérés tanult tantárgyakból írásbeli és szóbeli beszámoló formájában történik az egész tanév anyagából.
- Az év végi beszámolók időpontját a nevelőtestület határozza meg és a munkatervben rögzíti és közli a tanulókkal.
- Az osztályzásnál figyelembe kell venni az évközi beszámolók eredményét is.
- Az év végi osztályzat határozza meg a magasabb évfolyamra lépést.

- Az év végi osztályzat bekerül a Törzslapba és a Bizonyítványba.
- Ha a tanuló elégtelen osztályzatot szerez, javítóvizsgán javíthat a jogszabályokban meghatározott módon.
- Ha a tanuló háromnál több tárgyból elégtelen osztályzatot szerez, tanulmányait a tanév megismétlésével folytathatja.

Az írásbeli számonkérés időkerete:

Beszámolók írásbeli része időtartama 45-60 perc minden tantárgy esetében, kivétel a magyar nyelv és irodalom, illetve 12. évfolyamon a matematika, ahol 90 perc.

A dolgozatokat, illetve a beszámolók írásbeli részét a szaktanárok 10 tanítási napon belül kijavítják, értékelik, és a naplóban rögzítik.

A tanulmányokat érettségi vizsga zárja le, melyet a mindenkor érvényes „Érettségi vizsgaszabályzat” (100/1997. Korm. rendelet) szabályoz.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét - az osztályfőnöki órák kivételével - tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel, ezek alapján félévkor és év végén osztályzattal minősíti. Az egyes érdemjegyek és osztályzatok eléréséhez szükséges teljesítményt a tantervek alapján a szaktanár határozza meg, annak figyelembe vételével, hogy a minimumszint elégséges, az optimum pedig jeles osztályzatot jelent.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az 5 fokú osztályozás ajánlott követelményei

Írásbeli feladatoknál:

100-91 %	5 (jeles)
90-76 %	4 (jó)
75-51 %	3 (közepes)
50-26 %	2 (elégséges)
25-0 %	1 (elégtelen)

Megjegyzés: Az egyes tantárgyaknál munkaközösségi egyeztetés alapján az iskola által ajánlottól el lehet érni. Tesztfeladatoknál a követelmények szigoríthatók.

Szóbeli feleltetésnél:

- 5 (jeles) kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,
- 4 (jó): összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékszik.
- 3 (közepes): akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján felismeri a tanuló,
- 2 (elégséges): nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló,
- 1 (elégtelen): elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények harmadát %-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

A fenti kritériumok **ajánlások**, azok betartása az egységes értékelés következetes alkalmazását segíti.

A folyamatos értékelés érdekében a nappali munkarend szerint tanulóknak tantárgyanként félévente minimum 3 érdemjegyet, esti munkarend szerinti képzésben tanulóknak minimum 2 érdemjegyet kell szerezniük.

Az érdemjegyet a tanár köteles bejegyezni az osztálynaplóba. A tanuló teljesítményének értékelésekor kizárólag az osztálynaplóba bejegyzett érdemjegyek vehetők számításba.

A számonkérés, beszámoltatás formái:

Szóbeli felelet: a szóbeli számonkérést a tananyag egy fejezete, vagy egy rövid témakör feldolgozása után alkalmazunk. A szóbeli felelet akkor fogadható el teljes értékűnek, ha a kijelölt témakör hibátlan tárgyalása mellett a stílusa az elvárásnak legalább elégséges szinten megfelel.

Írásbeli számonkérés: az írásbeli számonkérés akkor fogadható el teljes értékűnek, ha a kijelölt témakör hibátlan tárgyalása mellett a stílusa az elvárásnak legalább elégséges szinten megfelel.

Gyakorlat, gyakorlati munka bemutatása: a tanulók készségtárgyakkal kapcsolatos értékelésénél kiegészíti vagy helyettesíti a feleleteket és dolgozatokat.

Témazáró dolgozat: egy-egy nagyobb témakör lezárása az összefoglaló óra után. A témazáró dolgozat feladatait úgy kell meghatározni, hogy felölelje az adott témakör lényeges kérdéseit, de a rendelkezésre álló idő alatt megoldhatók legyenek.

A témazáró dolgozatok értékelésekor a tanulóval ismertetni kell a javítás objektív szempontrendszerét (pontosítás, részpontosítás, kulcsfogalmak, stilisztikai elemek stb.)

A témazáró dolgozatok érdemjegyeit a félévi és az év végi osztályzatok kialakításánál súlyozottnak lehet figyelembe venni.

Házi dolgozat: közismereti tantárgyhoz kapcsolódó hosszabb lélegzetű írásbeli munka, amely felméri a tanuló önálló munkára való képességét, adatkezelését, lényeglátását, összegző készségét.

Osztályozó vizsga: egy adott tantárgy féléves vagy egész éves anyagának számonkérése azoktól a tanulóktól, akiket erre az iskola igazgatójának határozata kötelez. Az osztályozó vizsga szóbeli és/vagy írásbeli és szükség esetén gyakorlati részből áll. Osztályozó vizsgát háromfős bizottság előtt lehet tenni, ahol a bizottság tagjait az iskola igazgatója jelöli ki. Az osztályozó vizsga csak a tanuló kérésére nyilvános.

Az osztályozó vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyben fel kell tüntetni a tanulónak feltett kérdéseket, feladatokat, valamint a kapott osztályzatot, és minden, a vizsga szempontjából lényeges történést.

Az osztályozó vizsga időpontjai: Az iskola osztályozó vizsgát a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a tanulót a jelentkezéskor tájékoztatni kell.

Javítóvizsga: a nevelőtestület határozata alapján tett javítóvizsga szóbeli és/vagy írásbeli és szükség esetén gyakorlati részből áll. Javítóvizsgát háromfős bizottság előtt lehet tenni. A bizottság tagjait az iskola igazgatója jelöli ki. A javítóvizsga csak a tanuló kérésére nyilvános.

A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyben fel kell tüntetni a tanulónak feltett kérdéseket, feladatokat, valamint a kapott osztályzatot, és minden, a vizsga szempontjából lényeges történést.

Jogorvoslati lehetőségek:

A tanulónak joga van kérni, hogy egy vagy több tárgyból független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról, és ennek alapján kapjon félévi, ill. év végi osztályzatot. Ez irányú kérelmét a tanuló - kiskorú tanuló szülője aláírásával - a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző 30. napig adhatja be.

Az a tanuló, aki a tantervi követelményeket a tanév végéig egy vagy több tantárgyból nem teljesítette (elégtelen osztályzatot kapott), és a nevelőtestület javítóvizsgára utalta, a bizonyítvány kézhez vételével egy időben tájékoztatást kap a javító-pótló vizsga időpontjáról, helyéről, a tantárgyi követelményekről és a független vizsgabizottság előtti vizsgázás lehetőségéről.

Az otthoni felkészüléséhez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Az iskolában folyó oktatás időkeretei lehetővé teszik, hogy az átlagos képességű tanulók nagyrészt a kötelező és nem kötelező tanórai munkára alapozva elsajátíthassák a szükséges ismereteket, megértsék az összefüggéseket, kellő jártasságra tegyenek szert az ismeretek alkalmazásában, és így megfelelő készségek és képességek birtokába jussanak.

A tanulók adottságaitól függően az ismeretek elmélyítéséhez nélkülözhetetlen az otthoni tanulás.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok:

Elvei:

- Az aktív tanulás pszichológiai feltételeinek otthoni megteremtését szolgálják!
- Segítsék a tanórai ismeretek megértését, rendszerezését és memorizálását!
- Céljuk a tanulók érdeklődésének felkeltése, a motiváció, az ösztönző hatás legyen.
- Aktivizálják a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, kutatómunkára!
- A teljesítményképes tudás, képességek és készségek fokozatos fejlesztését segítsék!
- Segítsék a gyenge képességű tanulók felzárkóztatását!
- Adjanak lehetőséget a tehetséggondozásra, a kreatív gondolkodásra!
- Mindenki számára elvégezhető, megoldható legyenek, biztosítsák az órai anyag begyakorlását.

Korlátai:

- Az írásbeli feladatok napi mennyisége megfelelő mértékű legyen, tantárgyanként ne igényeljen többet 1 óra felkészülési időnél!

Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli feladatok:

Elvei:

- Segítsék az önálló ismeretszerzést, a tanítási anyag elsajátítását, megértését!
- A tanulók életkori sajátosságainak megfelelőek legyenek!
- Adjanak lehetőséget a lemaradók felzárkóztatására!
- Kapcsolódjanak a helyi tantervben és tanmenetekben meghatározott követelményekhez, oktatási célokhoz!
- Fejlesszék az önálló, kreatív gondolkodás képességét!

Korlátai:

- A tanulók alacsony szövegértési képessége gátolja az ismeretek megfelelő mélységű elsajátítását.
- A különféle tantárgyak központilag meghatározott magas követelményrendszerét nem mindenki képes elsajátítani.

- A tanulók otthoni tanulásra fordítható ideje sokszor nem elegendő az eredményes felkészülésre.
- Általánosan jellemző a tanulók teherbírásának csökkenése, motivátlansága.
- A tanulók eltérő tudásszintje, egyéni munkatempója.
- Ideális lenne, ha napi 3 óra tanulással a tanulók fel tudnának másnapra készülni.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a tanév végéig minden tantárgyból teljesítette az adott évfolyam tantárgyi követelményének minimumát, azaz év végi osztályzata legalább elégséges.

- A 250 órát, illetve egy tárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladó hiányzás esetén, ha a tanuló nem osztható, a tanuló kérelmére, az osztályban tanítók közösségének javaslata alapján a tantestület dönt, hogy engedélyezi-e osztályozó vizsga letételét.
- Ha a tanuló egy, kettő vagy három tantárgyból az adott évfolyamon elégtelen év végi osztályzatot kapott, tantárgyanként javítóvizsgát tehet. Ha a javítóvizsga eredménye eléri az elégségest, akkor magasabb évfolyamra léphet.
- Ha a tanuló háromnál több tantárgyból az adott évfolyamon elégtelen év végi osztályzatot kapott, vagy a javítóvizsga eredménye legalább egy tantárgyból elégtelen lett, az évet megismételheti.

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánk csoportbontást alkalmaz az idegen nyelvi képzés esetében, ahol a két oktatott nyelv angol, illetve német nyelv. Ennek meghatározása a korábban tanult idegen nyelv alapján történik a tanév elején végzett szintfelmérés segítségével. Csoportbontás alkalmazunk még az informatika tantárgy esetében, a tanulói létszám alapján.

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Szegeden a 13 magyarországi nemzetiségből 10 van jelen: roma, szerb, szlovák, örmény, lengyel, horvát, szerb, ukrán, német, román. A nemzetiségekre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket az egyes tantárgyak (történelem és társadalomismeret) keretében ismerik meg a tanulók mind a szakiskolások középiskolája, mind a gimnáziumi képzés esetében.

Iskolánk tanulói közül sokan tartoznak a roma nemzetiséghez, ezért kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományaikat.

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak:

- a befogadó, szegregációmentes iskola,
- tolerancia, előítélet-mentesség, a sztereotipizálás elkerülése, közös identitás kialakítása a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel,
- a tanulók otthonról hozott kultúrájának (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értéként való kezelése.

Főbb célok és feladatok:

- A tanulók ismerkedjenek meg a Magyarországon élő nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával, kultúrájával és értékeikkel. Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más nemzetiségek, etnikai kisebbségek kultúráját.

- A történelmi és társadalmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában. A fiatalok igazodjanak el a mai kisebbségi lét megjelenési formáiban, ismerjék meg a szervezeteiket.
- Rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.
- A tanulók megtanulják kezelni azt a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkoznak.
- Olyan készségek kifejlesztése, melyek megalapozzák a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést.

Színterei:

- Multikulturális tartalmak beépítése az iskolai tantervbe, az egyes tantárgyak anyagába (pl. történelem és társadalomismeret).
- Az osztálykirándulások alkalmasak a tágabb világ kultúráinak bemutatására.
- Más népek szokásai, ünnepei, vallásai, kultúraértelmezései, hagyományai.

Tananyagok:

A Helyi tantervben a történelem tantárgy keretein belül:

A 9-10. évfolyam: Az újjáépítés kora Magyarországon tematikai egységen belül

A 9-10. évfolyam: Reformkor, forradalom, szabadságharc tematikai egységen belül

A 11-12. évfolyam: A kiegyezéshez vezető út és a dualizmus kora tematikai egységen belül

A 11-12. évfolyam: Az első világháború és következményei

A 11-12. évfolyam: A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

Társadalmi ismeretek: Nemzet és nemzetiség. Kulturális és etnikai kisebbségek Magyarországon.

11. Az iskola egészségnevelési és környezetnevelési elvei

11.1 Az iskola egészségnevelési elvei

A hozzánk kerülő serdülő korú gyermekek, fiatalok, fiatal felnőttek életüknek az egyik legkritikusabb, legsérülékenyebb időszakában vannak. A szülői kapcsolatok gyengülnek, erősödik a kortárs csoportok és az egyéb információ-hordozók szerepe a tanulásban és felvilágosításban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagymértékben meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, preferenciáik kialakítását. Az iskola tehát a családi környezet mellett a szocializációnak azon színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Diákjaink egy része viszont már saját családot alapított, munka mellett gyermeket nevel, de számukra is fontos az egészséges életmód és az egészségkárosító tényezőknek a megismertetése.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,

- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

11.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A program vonatkozásában a **környezeti nevelés fogalma**: az a pedagógiai folyamat, melynek során a tanulókat felkészíthetjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Jövőkép – alapelvek és célok:

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósulását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok, értékek:

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT),
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé,
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt,
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Pedagógiai célok:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése,
- tapasztalatokon alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakításának segítése,
- az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése,
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikációs kultúra fejlesztése.

Konkrét célok és feladatok:

- a szakórákon (különösen a természettudományos tantárgyak esetében) minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre, a hétköznapi környezeti problémák megjelenítésére,
- a tanulók bevonása a környezetvédelemmel kapcsolatos témák feldolgozásába (kiselőadás),
- a kétszintű érettségi vizsga környezetvédelmi vonatkozású témáira, kérdéseire való felkészítés,
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,
- az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése: szelektív hulladékgyűjtés, a tantermek, folyosók, udvar tisztaságának következetes védelme. Kiemelt feladat a vizesblokkok tisztaságának, alapvető higiéniai feltételeinek biztosítása.
- Tanórán kívüli programok: múzeumlátogatások, kirándulások, osztálykirándulások szervezése pályázatokon, különféle akciókon való részvétel.
- A pedagógusok kidolgozzák és a tantárgyakba építve tanítják az egyes környezeti tartalmakat. E mellett az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson a tanulók számára.
- A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Fontos feladatunk, hogy kialakítsuk a tanulóiban a környezet tisztaságára való igényt, ezért bevonjuk őket környezetük szépítésébe, tisztán tartásába.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanulónak biztosítjuk az iskola eredményes elvégzésének lehetőségét.

Oktató-nevelő munkánk során megkülönböztetett figyelmet fordítunk az átlagostól eltérő képességű, és a hátrányos helyzetű tanulók gondozására. Szakmailag megalapozott, egyénre szabott pedagógiai módszerekkel, és az egyéni tanulási utak támogatásával gondoskodunk az érintett diákok felzárkóztatásáról, illetve a tehetséggondozásáról. Az önhibájukon kívül anyagilag hátrányos helyzetű diákjaink segítségét az iskolavezetés költségvetésen kívüli eszközökkel is igyekszik biztosítani.

13. Az iskolai jutalmazás formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutaton vesz részt,
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében az iskola jutalomban részesíti.

Tanév közben adható dicséret

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,

- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a négy éven át jeles eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat vagy vásárlási utalványt kapnak, melyet a tanévzáró vagy ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A dicséretet írásba kell foglalni.

Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

14. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A nevelőtestület nem fogalmazott meg további elveket a helyi tantervvel kapcsolatban.

15. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az intézmény biztosítja a fenntartó által az alapító okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók adekvát ellátását. Ennek érdekében a fogyatékosági kategóriák szerinti képzettséggel rendelkező gyógypedagógust alkalmaz.

A rehabilitációs foglalkozások heti időkeretét az Nkt.-ban és a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint biztosítjuk.

A rehabilitációs foglalkozásokat kizárólag a kötelező tanórai foglalkozásokon túl lehet szervezni.

A rehabilitációs foglalkozások dokumentálása:

- szakértői vélemény (szakértői bizottság készíti),
- egyéni fejlesztési terv (gyógypedagógus készíti),
- rehabilitációs órarend (az igazgatóhelyettes készíti a gyógypedagógussal együttműködve),
- egyéni fejlődési lap (gyógypedagógus készíti),
- egyéni értékelő lap (gyógypedagógus készíti).

A sajátos nevelési igényű tanulókat – a szakértői vélemény alapján – az igazgató felmentheti a különböző feladatok végzése alól, az értékelés és minősítés alól, az ismeretek elsajátításához hosszabb időintervallumot is engedélyezhet, segédeszközök használatát is támogathatja úgy a számonkérő, mint az ismereteket elsajátító helyzetben.

Az SNI fejlesztőprogram helyi tantervbe épülő kerettantervi elemei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell szervezzük meg:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat kell megjelölni ott, ahol erre szükség van,
- igény szerint sajátos, a fogyatékosággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni,
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmaz-

hatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhetők, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményez képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában egyrészt gyorsan alkalmazkodhatunk a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatjuk. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A kompetenciaterület és a sérült tanuló

Hétköznapi szóhasználatban akkor mondjuk, hogy valaki valamiben „kompetens”, ha valamilyen feladatra való alkalmasságáról beszélünk, képzettségének megfelelően vagy beosztásához viszonyítottan. Pedagógiai szempontból a kompetencia meghatározott funkció teljesítésére való alkalmasság. Az alkalmasság döntések, és kivitelezések által érvényesül. A döntések feltétele a motiváltság, a kivitelezéseké pedig a képesség. Ennek értelmében a kompetencia valamely funkciót szolgáló motívum- és képességrendszer, amelybe beletartoznak a motívumok (szükségletek, vágyak, magatartási szokások, attitűdök, előítéletek stb.), az érzelmek, és a képességek, valamint az ezekhez tartozó cselekvési szokások, készségek és ismeretek. A kompetencia pszichológiailag meghatározott rendszer, amelyben a képességek és készségek sajátos szisztémába szerveződnek. Viszonylag kevés elemből nagyon változatos, sokféle kombináció jöhet létre. A tanítási-tanulási folyamatokban kialakítható kompetenciák – kulcskompetenciák.

A középfokú nevelés-oktatás szakaszában 9-12. évfolyamon a cél elsősorban az ismeretek megerősítése, szintetizálása, a tudáselemek rendszerbe illesztése, alkalmazása, a pályaaorientáció, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása. A tanulók eltérő képességprofilja, iskolai életének különbözősége, egyéni fejleszthetőségi prognózisa esetén is kiemelt cél, hogy a tanulók az integrált keretek között történő – nevelés, oktatás során elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek az önálló életvitelhez, a munkaerőpiacra történő belépéshez, megmaradáshoz és az egész életen át tartó tanulás megalapozásához elengedhetetlenül szükségesek.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos (tanulásban akadályozott) tanulók nevelésében – oktatásában a Nemzeti Alaptanterv, valamint a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve a meghatározó.

A NAT alkalmazása

A helyi tanterv készítésénél a Nat-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye. Az Irányelv pontosítja a műveltségi területekhez rendelt habilitációs/rehabilitációs és fejlesztési feladatokat. Ezek az elemek az iskola helyi tantervében évfolyamokra, tantárgyakra lebontva konkretizálódnak.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elveit a helyi tanterv 1. sz. melléklete tartalmazza.

16. Pedagógiai program nyilvánossága

Pedagógiai programunk nyilvános, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) meg kell ismernie.

A Pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható.

- a) nyomtatott formában: - az igazgatónál
- b) elektronikusan: - a fenntartónál,
- az iskola honlapján.

A pedagógiai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, az igazgatóhelyettesektől, valamint az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

Érvényessége: ez a pedagógiai program 2018. szeptember 1-jétől a következő módosítás kihirdetéséig érvényes.

Szeged, 2018. május 23.

.....
Bucskó József
igazgató

A pedagógiai program legitimációja

- 1.) A Baptista Szeretetszolgálat EJSz Móra Ferenc Felnőttoktatási Középiskolája szakmai munkaközösségei képviseletében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösségek a Pedagógiai program – adott szakterületet érintő kérdéseiben – véleményezési jogukat gyakorolták.

Szeged, 2018. május 22.

munkaközösségek képviselője

- 2.) A Baptista Szeretetszolgálat EJSZ Móra Ferenc Felnőttoktatási Középiskolája Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a szakmai munkaközösségek – szakterületet érintő – véleményének kikérése után a Nevelőtestület a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

- 3.) Szeged, 2018. május 23.

nevelőtestület képviselője

- 4.) A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy, mint fenntartó képviseletében, a Szegedi Baptista Középiskola Pedagógiai programját az Nkt 32. § (1) bek. i) pontja alapján jóváhagyom.

Kelt:,év hó nap

.....

.....

Fenntartó képviselője

1. sz. melléklet

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elvei

1. Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar – kommunikáció, Magyar nyelv és irodalom	Alapozás szakaszára épülő testkép fejlesztése, figyelem fejlesztése, emlékezet fejlesztése, ritmus, sorrendiség, téri tájékozódás-hangok észlelése, differenciálása, ingerek összekapcsolása, szövegmélekezet. A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság, (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízáló-szintetizáló módszerrel, az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség.	Minden esetben biztosítsunk sikerélményt! A fokozatosság elvét érvényesítsük ezen a területen is, vagyis eleinte segítsük meg munkáját, számára is sikerélményt adó méretből és anyagból induljunk ki, csak egy részfeladatot végeztessünk vele! Sokféle feladattal fejlesszük a gyermek finommozgásait! Egy-egy feladatot csak rövid ideig végeztessünk vele! Olyan olvasási módszert válasszunk, amely minden, az olvasáshoz szükséges készséget fejleszt.
Idegen nyelvek	Egyszerű élethelyzetek játékos modellezése. Információs kommunikációs technika használata. Ritmus, szerialitás, téri tájékozódás, fonológiai tagolás, szövegmélekezet.	Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. Minden esetben biztosítsunk sikerélményt.
Matematika	A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése, matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása, a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása, a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése, a sorozatalkotási képesség, segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.	Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fokozott mennyiségű gyakorlás során, az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása. A diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.

Ember és társadalom Történelem, Etika, Társadalomismeret	Kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. A szociális kompetenciákat ezen időszakban megalapozó attitűdök nem különböznek lényegesen azoktól, amelyek a modern demokráciában a békés és sikeres közösségi együttéléshez általában szükségesek.	<p>Elsődlegesen a kooperatív tanulási technikák alkalmazására helyezzük a hangsúlyt, amely együttműködésen, egyenlő részvételen és felelősségvállaláson alapuló közös munka, a feladatmegoldás és tananyagfeldolgozás közös módszere.</p> <p>A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők a tanítási-tanulási folyamatban.</p>
Ember és természet Földünk – környezetünk, Természetismeret	<p>Olyan szabályrendszer kialakítása a magatartási zavarral vagy hiperaktivitással küzdő tanuló számára, amely betarthatóvá válhat.</p> <p>A NAT-ban és a Kerettantervben leírt tantárgyi feladatok az irányadók.</p>	
Művészetek Vizuális kultúra, Mozgókép- túra és média- ismeret	Komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.	
Informa- tika	A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. A számítógép használhatósága a mindennapokban.	

2. Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar – kommunikáció, Magyar nyelv és irodalom	<p>Kommunikációs képességek fejlesztése különféle élethelyzetekben.</p> <p>A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is. A kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés fejlesztése, gyakorlása. Önismeret erősítése. Véleménynyilvánítás, mások véleményének meghallgatása.</p> <p>A szövegtartalmat, a beszélő szándékát tükröző kommunikáció eszközeinek alkalmazása fokozódó önállósággal. Figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analízáló, szintetizáló képesség fejlesztése. A tanulók passzív és aktív és szókincsének gazdagítása. Összerendezett írásképek kialakítása az egyéni adottságok mellett. Az írás eszközszintű műveleteinek gyakorlatai: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás fozkozatai. Mozgás, finommotorika, ritmusfejlesztés, szem-kéz koordináció, optikai differenciáló képesség, vizuális észlelés fejlesztése. Az önkorrekciós képesség fejlesztése, hibakeresés, – javítás, helyesírási problémahelyzetek felismertetése.</p> <p>Helyesírás fejlesztése másolással, tollbamondással, illetve emlékezetből történő írásbeli feladatokkal. Vizuális, akusztikus, fonematikus észlelés, érzékelés fejlesztése.</p>	<p>Az olvasás elsajátításához szükséges hármas asszociáció megerősítése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vizuális észlelés – jelfelismerés, – akusztikus észlelés – hangok differenciálása, – a beszédmotoros észlelés fejlesztése. <p>A téri és síkbeli tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Grafomotoros készségek fejlesztése.</p> <p>Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése.</p> <p>Szavak olvasásának begyakorlása – szóemlékezet, vizuális, és akusztikus memória fejlesztése.</p> <p>Szövegösszefüggések megláttatása, szövegértés fejlesztése.</p> <p>A helyesírási szokások megerősítése.</p>
Idegen nyelvek	<p>Beszédszándék: az idegen nyelven történő megszólaltatás gátlásainak oldása. Szükségletek, motívumok felébresztése az idegen nyelv tanulása iránt. Idegen nyelvű információhordozók iránti kíváncsiság felkeltése. Az Európában való eligazodás, kommunikálás igényének felkeltése.</p> <p>Beszédértés: az idegen nyelvi témákban feldolgozott, begyakorolt szavak megértése, értelmezése. Egyszerű– a témához kapcsolódó – kérdések felfogása, megválaszolása. Kapcsolatfelvétel a tanult témakörökben. Kérdések, igények egyszerű kifejezése.</p> <p>Beszédképesség: képesség – a tanult témákban – egyszerű kérdések megfogalmazására és azok megválaszolására.</p>	<p>Az idegen nyelv tanításának alapvető célja a kellő motiváció és késztetés a nyelv tanulása iránt. Sikerélményekhez juttatni a tanulót a későbbi nyelvtanulás érdekében. Fontos szerep jut a játékos tevékenységeknek, az egyszerű élethelyzetek modellezésének, ismert helyzetek, tartalmak idegen nyelven történő értelmezésének.</p> <p>A nyelvtanulás középpontjában a motiváció fenntartása, a hallott szöveg (kérdés, utasítás, cselekvés stb.) megértése, fejlesztése áll.</p> <p>A sikeres nyelvtanulás érdekében szükség van a hosszabb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra.</p>

<p style="text-align: center;">Matematika</p>	<p>A térben és időben, valamint a világ mennyiségi viszonyaiban való tájékozódás saját élményből kiindulva. A megszerzett tudás, az elvont fogalmak, szabályok, összefüggések stb. felhasználása, kezdetben ismert, majd ismeretlen szituációkban. A problémamegoldó képesség megszerzése a próbálkozás útján, majd racionális szinten. Kérdések megfogalmazásának, állítások bizonyításának, a véleményalkotás képességének kialakítása.</p> <p>A kiválogatás, összehasonlítás, csoportosítás gondolkodási műveleteinek segítségével a matematikai fogalmak, a mennyiségi viszonyok, valamint a mennyiségállandóság fogalmának kialakítása. A számolási készség fejlesztése változatos gyakorlati feladatok segítségével.</p> <p>Műveletek írásban való végzése, a szóbeli számoláson túl a műveleti sémákra (analógiákra) való emlékezés. Cselekvési sorrend tervezése; megoldáskeresés: lehetséges megoldások kiválasztása, megoldása készen kapott sémák szerint, algoritmusok segítségével, később alternatív gondolkodás mentén. A feltételezés és a valóság összehasonlításának a képessége az eredmény helyességének megítélésében. A gyakorlatban megfigyelt tulajdonságok megnevezése, a lényeges jegyek kiemelése.</p> <p>A látottak elemzése, összehasonlítása, a különbségek felfedezése.</p> <p>A tájékozódási képesség fejlesztése térben, időben és a mennyiségek között a gyermek ismereteihez igazodva.</p> <p>A finommotorika, a térlátás, a szem-kéz koordináció fejlesztése. Mennyiségek elképzelése, cselekvéshez, történéshez fűződő megfogalmazással.</p> <p>A tulajdonságok kiemelése, a tulajdonságok összehasonlítása, a különbségek felismerése. Megadott szempont szerint összefüggések keresése a látszólag különböző dolgok között. A tapasztalatok gyűjtése alapján kérdések megfogalmazása.</p> <p>Az ítélőképesség fejlesztése.</p>	<p>Differenciált munkaformák: egyéni munka, páros munka. A csoportmunka a differenciálás szempontjából a legfejlettebb munkaforma. A tananyagtartalmak elsajátítása továbbra is a képességfejlesztésen keresztül valósuljon meg. Az értékelés mindig az egyéni képességstruktúra figyelembevételével történjen!</p> <p>A tanulás eszközeinek célszerű használata. Kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos megerősítése. Ismeretek mozgósítása bemutatott analóg helyzetekben, alkalmazás a próbálgatások szintjén.</p> <p>Cselekvésben jelentkező problémák segítségével, majd segítség nélkül való felismerése, megbeszélése, megoldása próbálkozással. Az eredmény ellenőrzése. Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, mennyiségek megfigyelése, a látottak értelmezése, és a tapasztalatok összefoglalása.</p>
--	---	---

<p>Ember és társadalom Történelem, Etika, Társadalomismeret</p>	<p>Régen és ma érzékelése, események beazonosítása saját élményből.</p> <p>A saját szerep, a saját feladat, a saját felelősség felismerése.</p> <p>A különböző közösségekben való létezés formáinak, lehetőségeinek ismerete.</p> <p>Ismeretszerzés a szabadság, felelősség, emberi helytállás jelentőségéről.</p> <p>Erkölc és vallás helye, szerepe az egyén és társadalom szempontjából.</p> <p>Történelmi események okainak és következményeinek elemzése fokozatosan csökkenő segítségnyújtás mellett.</p> <p>Költségvetési, gazdálkodási ismeretek a családi költségvetéstől az államháztartásig.</p> <p>A munkavállalás gyakorlata.</p>	<p>Az időészlelés fejlesztése saját élményen keresztül, majd pedig, az évtizedek, évszázadok, évezredek, az emberöltő megértése. Az idő múlása és a korok emberének, társadalmának, környezetének változása, összefüggések felfedeztetése. Az egyén és társadalom kapcsolata, egyén, család, közösség, nemzeti társadalom, a világ nemzetei. Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelésének, az információgyűjtés technikájának fejlesztése. Az információ forrásainak megkülönböztetése, bizonyosan hiteles, nem bizonyosan hiteles, hiteltelen.</p> <p>A tér és idő kapcsolatainak bemutatása, ezek felfedeztetése.</p> <p>Tapasztalatok szerzése a valós, a lehetséges és a lehetetlen megítéléséhez, valóság és a fikció közötti különbség érzékeltetése, szemléletes bemutatása.</p> <p>Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazása.</p>
<p>Ember és természet, Természetismeret, Földünk és környezetünk</p>	<p>Anyagok és halmazállapotok megkülönböztetése a hétköznapi élet példáival. Az élőlényekkel kapcsolatos fogalmak gazdagítása, csoportokba sorolás, életműködés felfedeztetése konkrét példákön.</p> <p>Az élőlények érzékelhető jegyeinek megállapítása – összehasonlítások, elvonatkoztatások. Tapasztalatok, ismeretek gyűjtése a természet könnyen megfigyelhető és felfogható ciklusaival kapcsolatban; a mindennapok időviszonyai. Állandóság és változás felfedezése irányítással, egyszerű példákkal. Tájékozódás a közvetlen környezetben, a szűkebb lakótérben, lakóhelyen. Az élő és élettelen közötti különbség, az életjelenségekhez kötött élet-értelmezés elemi ismeretei. Törekvés az ember számára fontos egészségmegőrző szokások elsajátítására: egészséges táplálkozás, tisztálkodás, mozgás.</p> <p>A használati tárgyak anyagainak felismerése, az anyagfogalom biztos használata. A hétköznapi folyamatokban előforduló energiafajták és energiahordozók bemutatása példák segítségével. Egyszerű megfigyeléseken, tapasztalatokon alapuló időjárás-megfigyelés, a vál-</p>	<p>Több szemléltetés, több észlelési terület (vizuális, auditív, kinez-téziás, taktilis, motoros kihasználásával a fejlesztési terv alapján),</p> <p>Azonos tevékenység, de az információt közvetítő csatorna (audi-tív, vizuális, kinez-tétikus) másolás, a válaszadás módjainak kü-lönbözősége (pl. leírás, rajzolás, dramatizálás).</p> <p>Példa bemutatása, mintaadás, magyarázat.</p> <p>Projekt módszer, cselekedtetésen alapuló tanulás, differenciálás: hozzáférhetőségben, ütem és nehézségi szintben, sorrendben.</p> <p>Szerkezetében (egyes tanulók egységekben kapják az ismereteket, míg mások lépésről lépésre).</p>

	<p>tozások értelmezése. Az élővilágban működő egyensúly szerepének bemutatása az életből vett példákon keresztül. Ismeretszerzés saját szervezete működéséről, felépítéséről – megfigyelések, vizsgálódások, konkrét tapasztalatok segítségével. A gyakoribb betegségek megelőzése, a gyógyítás mindenki számára elérhető módzatainak ismerete, a környezet és az egészség közötti kapcsolat felismerése, az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok hatásainak megismerése.</p> <p>Tájékozódás a földrajzi térben és időben. Tájékozódás földrajzi-környezeti kérdésekben, folyamatokban. Tájékozottság a hazai földrajzi-környezeti folyamatokban. A hétköznapi életben felhasználható földrajzi-környezeti tudás elemeinek elsajátítása, folyamatos gyarapítása. Tájékozottság a regionális és globális földrajzi-környezeti kérdésekben – a természetföldrajzi övezetesség</p> <p>társadalmi-gazdasági életben való megnyilvánulásainak felismertetése példákon keresztül. A világgazdaság működésének a napi életünkre gyakorolt hatásai – példák segítségével</p>	<p>A tanítás/tanulási folyamatban, a legkisebb lépésekben való haladás elve, melyben minden apró mozzanat pontosan tervezett.</p> <p>Mindvégig hosszabb gyakorlási és bevésési idő biztosítása.</p> <p>Állandó, visszatérő ismétlés, állandó gyakoroltatás (nem korreptálás!).</p> <p>Analóg gyakorlási sorok rendszeres, folyamatos jelenléte.</p> <p>Állandó motiváció elve: konkrétumokhoz kötődő, manipulálható, sokféle szemléltetésre épülő tanítás. Mindig a konkrétumból indított lassú elvonatkoztatás.</p>
<p>Művészetek Vizuális kultúra, Mozgóképkultúra és médiaismeret</p>	<p>Finommozgások speciális fejlesztése; tempóváltások – ritmusok; (beszéd folyamat kialakítását segítik), a ritmus szerepe (beszéd – mozgás – esztétikum), téri orientáció és testséma fejlesztése; (testséma és arányok, esztétikum);, tájékozódás térben-időben; (biztos tájékozódási pontok kialakítása, tér-idő kapcsolata), mozgás – ritmus – téri tájékozódás; (beszédkoordináció kialakulására hatnak);</p>	<p>tevékenységeknek, mert általuk az ismeretek élményszerűvé válnak, segítik a mélyebb megismerést, fejlesztik a kreativitást. A tevékenységek, az alkotások széleskörű kínálata lehetőséget teremt az egyéni adottságok kibontakoztatására, a differenciális megvalósítására.</p> <p>A számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, kezdetben segítségével, később önállóan is. Érzékszervi megismeré-</p>

<p style="text-align: center;">Informatika</p>	<p>A tanultak alkalmazása új helyzetben, az iskolai informatikai tantervi ismeretekre alapozott tudás segítése;</p> <p>A számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, kezdetben segítséggel, később önállóan is.</p> <p>A hálózat eszközként való használata ismeretek gyűjtéséhez, kapcsolatok építéséhez, problémák megoldásához.</p> <p>Gyakorlati problémák megoldása a dokumentumok készítésével.</p> <p>Eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között, használatuknak megtanulása, szokások kialakítása.</p>	<p>sek.</p> <p>Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés műveleteinek gyakorlása. Szabályfelismerés, tervező, rendszerező, döntési képesség fejlesztése. Csoportosítások, következtetések. Algoritmikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. A gyors, pontos, koordinált mozgásos reagáló képesség fejlesztése. A figyelem, az emlékezet, az akarat, az alkotó képzelet fejlesztése. Felismerő, rendszerező képesség, szerialitás fejlesztése. Analízis, szintézis.</p>
---	--	--